

ITT A VILÁG VÉGE!

Az egyik amerikai tudós térsaság a közelmúltban konferenciát tartott, melynek során újabb szenzációkkal vágták fejbe ezt az amúgy is megszédült világot. Kimondották ugyanis, hogy a körülményeket és a modern fejlődés következményeit számításba véve nemsokára vége lesz a világnak. A földkerekség lakossága a 2500-ik évben meg fogja haladni a 35 milliárd lelket. Amerikából és Afrikából teljesen el fog tűnni a bensülött színes faj és ezen a két világgrészen kizárólag a fehérek kerülnek felszínre.

Régen rossz azonban a fehéreknek Ázsiában — állapították meg az amerikai tudósok — amennyiben ott a mongol miliónok uralmától kell tartani, akik még a nagyszámú oroszokat is elemésztek. De nemcsak egyes népfajok fognak teljesen eltűnni a föld színéről, hanem teljes kimerülés elé érkeznek a nagy sárgyölös gyomrában rejlő szén és olajmezők is. Százötven esztendő múlva már csak a szén és olajtartalékokból fogja tengetni életét a pusztulása ítélt emberiség...

Persze az emberiség utolsó erejét megfeszítve fog küzdeni a kikerülhetetlen vég ellen és míg általában a mezőgazdaság és az emberi és állati munkaerő helyett ugyiszólván kizárólag gépekkel fogják művelni a talajt és betakarítani a termést — addig a munkásság nagy része gyárakban nyer (?) majd alkalmaszást. A gyárak közvetlenül a farmok mellé kerülnek, a művelésre kevésbé alkalmas területeket erdősítik és mesterségesen tenyésztik a vadakat.

Ilyen gyökeres átalakulásokkal az emberiség csak a legszigorúbb tudományos módszerek alkalmazásával tudja magát felszínre tartani és már csak rövid ideig tud helytállni a létért való nehéz küzdelemben. Ezek szerint tehát már csak hat évszázad, tehát alig tíz emberöltő van hátra és akkor — vége a világnak. Tehát akár hagyjuk veszni a veszett fejsze nyelét is, hiszen minek is mozgatnánk meg akár a fülünk botját ennek a néhány évszázadnyi "jövő"-nek a kedvéért?

És nem kell tudósoknak lennünk, nem kell könyvekből és kísérletekből következtetnünk a jövőre: itt fetreng előttünk az élet a maga teljes borzalomában és megváltozhatatlan valóságában. Egyik-másikunk máris úgy látja, hogy sokkal rosszabb még hatszáz esztendő múlva sem lehet és a 2,500-ik esztendőben sem állhat jobban a fejetejére a világ. Hiszen ebben a modern huszadik században is éppolyan barbár az emberiség, mint akár kétezre esztendővel ezelőtt, amikor annyira elkeseredett még a "választott nép" is, hogy éjjel-nappal könyörgött a Messiásért...

És talán nem is kell olyan magas szemszögéből végignézni ezen a tövisekkel kirakott földtekén. Ha itt maradunk a magunk kis környezetében, akkor is kiszámíthatjuk, hogy meddig tart a mi kanadai pályafutásunk. Egyesek boldogulhatnak ugyan közülnk és hisszük is, hogy minél több kanadai magyar családban örökre gyökeret verjen a boldogság és megelégedés. Annyira talán mégis csak jók vagyunk, hogy legjobbjaink legalább a maguk szűk környezetében egy kis lelki meleget tudnak árasztani ebben a hideg-rideg, anyagias világban.

De vajon mi lesz a kanadai magyarságunk, mint faji egységgel. Mert ha nem is válik valóra az amerikai tudósok számítása, azt már érezhetjük magunkon is, hogy ha csak össze nem szedjük értékeinket és fel nem ajánljuk kanadai boldogulásunkért cserébe — úgy elérkezett a világ vége számunkra. Eddig ugyan még áthatattuk magunkat, hogy ha nincsenek is előmunkásaink elegendő számmal sem szellemi, sem szakmai téren és ennek folytán bizony csak ökörlássággal cammog a kanadai magyar haladás szekere — legalább nem sok vizet zavarunk az újháza bünkrönkijében.

A közelmúlt azonban megfosztott ettől az ábrándtól is. A csavargók kényelmére fenntartott rendőrségi zárkákától a gyilkosokat őrző siralombházig mindenütt találhatunk magyart és a testvérviszály már a törvény és az angol sajtó előtt is megismertette fajunk fonákosságát. De amint nem fog valóra válni az ame-

rikai tudósok vésszes jósolata sem, úgy nem veszett el még a magyar Kanadában, ha van még bennünk gerinc és van elég lelki-erőnk arra, hogy tanuljunk a sok szomorú példából. Igenis erős magyar lélek kell ehhez és még erősebb elhatározás annak tettekkel való bebizonyítására, hogy — nincs vége a világnak a magyar számára Kanadában!

Hogyan ítélték halálra Kovács Józsefet?

DRÁMAI JELENETEK A WELLANDI HALALTÖRVÉNYSZÉK TÁRGYALÁSÁN — AZ ÁLLAMI ELMESZAKÉRTŐK ÉS A RENDŐRÖK FELTÜNŐ VALLOMÁSA — AZ ESEMÉNYEK SÚLYA ALATT A BÍRÓ ÉS A VÉDŐ TEHETÉSEN VOLT A KÖRÜLMÉNYEKEL SZEMJEN

Mult számunkban már jelenítettük, hogy Kovács József welllandi honfitársunk másodikban sem kerülhetett el végső ítéletét és május 15.-én hajnalban bitófán kell felelnie McNicol rendőr a most habozás nélkül egyhangyonságra. Bár az államrend törvényei szerint lehet igazságos ez az ítélet, mindenestre káros a kanadai magyarság hírneve szempontjából, mert hiszen teljes két hónapig másról sem fognak beszélni az emberek az egész országban, mint arról, hogy "most akasztják az első magyart Kanadában". Mindemellett nem szabad megfeledkezünk a sajtó mai fejlettségéről sem és már szenzációhajszásból is mindegyes kanadai angol lapban — de különösen ott ahol magyarok is laknak nagyobb tömegekben — heteken át olvashatunk majd erről a tragédiáról.

Különösen szomorú ez akkor amikor ahelyett, hogy az ilyen szorongató helyzetben legalább annyira összefogna a magyarság, hogy legalább életfogytiglani fegyházra változtathassa át a megszegéniót halális ítéletet — ugyanakkor még a helyi társadalmi vezetők is hírlapi rágalmmakkal való személyeskedésekre és perlekedésekre fordítják drága és az összmagyságot érdeklében gyümölcsötvetendő idejüket. Ezuttal tehát a kellőleg elő nem készített közvélemény — és ennek következtében az esküdtészek — nem hogy az elítélt felé hajlott volna: hanem egyhangulag kimondta a gyilkosságban való bűnösséget. Ha elgondoljuk, hogy az első tárgyalás esküdtészeit számtalanszor visszaküldte a bíró, mert Kovácsot négy teljes órában emberölésben és csak a 9.-ik

FELVONULNAK A TANUK

Szerencsétlen honfitársunk ügyében Patrick Kerwin guelphi államügyész képviselte a vadat, míg German és Brooks ügyvédek látták el a védelmet. A vádlott Kovács József halálfelelőmel nézte, amint a 24 esküdtel között tizenkettőt nem talál alkalmasnak a bíró a tisztsegre. Így tehát esküdtékké a következőket választották: John Putman, Bridgeburg; George F. Wagner, Alfred Davison Humberstone; George A. Flintoff, Pelham; Howard Dell, Willoughby; Frank C. Combe, Pelham; Leslie Storm, Humberstone; David Goodson, Niagara Falls; Lorne Dair, Pelham; Archie Haist, Pelham, Arnold Jaeger, Thorold és Clare Davis Pelham.

A három napos tárgyalás során összesen 24 tanut hallgattak ki. Ezek közül csak hat volt a védelem részéről, míg tizenhatalan Kovács ellen vallottak. Az angolul csak törten beszélt magyar tanuk vallomását Mrs. Borsodi tolmácsolta, aki nem kevesebb, mint hét nyelven beszélt.

Az első nap csupán négy tanut hallgatott ki Raney bírós. Ezek között is elsőnek Finger rendőrfelügyelő lépett elő, aki 1930 szeptember másodikán es-

te 8 órakor, tehát a tragédia után közvetlenül megjelent a helyszínen és Kovácsot letartóztatta.

A PINCÉBEN REJTŐZÖTT EL KOVÁCS A LÖVÉS UTÁN

Elmondotta Finger, hogy Peel tartományi rendőrről a helyszínrre érve hogyan találták meg Kovácsot a sötét pince egyik sarkában meghuzódva, miután McNicol rendőr elszállítástól gondoskodtak. A súlyos fejszebélű vész rendőrt a Breznyci András háza felé eső kerítés mellett találták eszméletlenül állapotban. Azonnal elszállították a General kórházba, azonban még fel sem ért a műtőbe, már a felvonón kiszenvetett.

Visszatérve a büntett színhelyre, Breznyci János, aki oly hőiesen vette magát a rendőrfelügyelő után fegyverrel hadonászó Kovácsra és kicsavarta kezéből a vadászfegyvert, melyet a dulakodás közepén kettő is tört. Még mindig volt benne egy töltés. Visszatérve a börtönbe, Finger Szász György honfitársunk tolmácsolása segítségével kihallgatta Kovácsot, aki a rendőrfelügyelő szerint józan volt és az angol nyelvet is látszólag megértette, sőt még angolul is magyarázta, hogy házvezetőnéje mérgeztette föl azzal, hogy felröptette lustaságát.

"BAJ VAN — SIESEN!"

Szász György honfitársunk társadalmi vezetője a végzetes kedd estéjén Botyánszky Pállal együtt Breznyci Andrásék otthonában voltak vendégségben. Úgy fél nyolc tájban lövés dördült el a szomszédos házban és hallották, amint Ropershaw Julia, Kovács házvezetőnéje kiszaladt az uccára, majd kisláttatva megérkezett McNicol rendőrről, megtörtént a katasztrófa.

Spencer vámról ezután részletesen leírta, hogy miként hívták ki McNicol rendőrt a Kovács házhoz azzal, hogy "There is some trouble, hurry up." azaz "Baj van, siessen." Ezután Spencer automobiljában szalagolt a helyszínrre 8 óra előtt néhány perccel. Amikor a hatodik ucca 84 száma háza előtt megálltak, McNicol kis villanylámpájával világította meg az utat, de alig ért a feljáróhoz,

egyszerre csak valami fehéringes alak emelkedett fel az ablak mögül és egy jól irányzott lövést adott le, amely a szerencsétlen rendőrt halálra sebesítette.

"KOVÁCS NEM TUDHATTA MIT CSINÁL..."

William German, Kovács védőügyvédje volt a tárgyalás második napjának első felszólalója. Megjegyezte, hogy bár ez nem általános szokás, mégis ragaszkodott ehhez, miután hosszú hónapok gondos nyomozása alapján nyugodt lelkiismerettel hirdetheti meggyőződését, hogy Kovács annyira részeg állapotban követte el a gyilkosságot, hogy nem tudta mit művel. Az ügyvéd után közvetlenül Szabó Mihály azelőtt crowlandi, jelenleg londoni honfitársunkat hallgatták ki, aki részletesen elmondta ismét, hogyan jött ki a ki Kovács a házból a gyilkosság után, hogyan állt meg bűnbánó szavakat mormolva McNicol mellett, majd miként követelte vissza a Breznyci által elvett fegyvert.

Breznyci János, az ügy egyik koronatanúja következett ezután. Részletesen elmesélte az est izgalmas történetét, attól kezdve, hogy nagybátyja, Breznyci András házából hogyan rohant ki Kovács házvezetőnéje az első lövés után. Alighogy McNicol rendőr megérkezett, tisztán hallotta Kovács hangját, amint rossz angolszággal kétszer megismételte ezt a mondatot: "If your life sweet, and you no want to die, don't come nearer!" — tehát ha az életed kedves és nem akarsz meg halni ne jöjj közelebb. Miután azonban McNicol rendőrről nem állt meg a figyelmét ellenére sem, eldördült a végzetes lövés. Mindenki kiszaladt erre a házból és Breznyci kihallotta, amint Kovács ezt mormogta magában: "You no beat me, I beat you!" azaz nem te fogtál ki rajtam, hanem én rajtad. Erre — folytatta vallomását Breznyci János — egy elszánt elhatározással Kovács hátra ugrott, leterpette és erőszakkal kicsavarta kezéből a fegyvert, melyből a lövésbe lőtte az egyik golyót.

Kovács eközben eltűnt s ekkor érkezett meg Finger felügyelő, akinek Breznyci átadta a fegyvert. Az a körülmény, hogy

a baloldali cső meg volt töltve, arra enged következtetni, hogy Kovács a rendőr lövése után megtöltötte a kétszövű vadászfegyvert.

VÉSSZES ARNYAK A HALALNAP ELŐESTÉJÉN

Mindezekkel megegyezőt vallott Breznyci Andrásné is aki German ügyvéd kérdéseire azt is megemlítette, hogy Kovács ittasnak látszott. Ifjabb Breznyci András emellett elmondotta azt is, hogy 5 volt az, aki Ropershaw Julia sikoltozására rendőrről telefonált. Móra Zinnick aki éppen szemben lakik a tragédia színhelyével, szintén úgy vallott, hogy Kovács részeg volt és mielőtt a rendőrfelügyelőt volna, vadászfegyverrel a térdén, kinn ült a lugásban és önmagában beszélt.

Az ítélet kihirdetésének napjára szünetelt meg a welllandi törvényes tanácssterem. Ez volt a kihallgatás szempontjából is a legszenzációsabb nap, amennyiben a végzetes szepetemberi est történetét más annak idején közölte a sajtó és az október 16.-iki első tárgyalás folyamán már kibontakozott Kovács rémtettének minden részlete. Ezuttal azonban külön meghallgatták az elmeszakértőket is, hogy vajon beszámítható állapotban volt-e megtevőmegtörtént honfitársunk.

MEGOSZLIK AZ ELMESZAKÉRTŐK VÉLEMÉNYE

Elsőnek Dr. Binns welllandi ideg orvos fejtegette, hogy 23 esztendő orvosi gyakorlatára támaszkodva nyugodt lelkiismerettel jelentheti ki, hogy Kovács annyira ittas volt, hogy nem tudja mit követ el. Az alkohol hatása alatt — Dr. Binns szerint — Kovács annyira fát a teljes fegyverhasználat következményétől, hogy ez a szinte kóros rettegés adott elég erőt arra, hogy McNicolra süsse fegyverét. Az ügyész keresztkérdéseire Dr. Binns bevallotta, hogy a katasztrófa utáni mintegy 12 perces orvosi vizsgálat eredményeként vonta le a fenti következtetést, sőt azon a véleményen van, hogy Kovács már órákkal a tett elkövetése előtt annyira ittas volt és így nem vonható gyilkosság, hanem csak emberölés címén felelősségre.

„KAISER ELVTÁRS”

IRTA: PALASTHY MARCELL

A krasznajarszki fogolytáborból szöktek meg és sok kalamitást után el is érkeztek Szentpétervárra, ahol — amint az kivülálgik — különös kalandra sodródtam. Azért igyekeztem oda, mert úgy informáltak, hogy ott megszereshetem azt a hamis utlevelet, amivel Svédországon át hazajuthatok.

A monarchiabeli hadifogolyoknak a dán vöröskereszt volt a védőnöke az akkor már vörös Oroszországban, de tanácsadókat az javasolta, hogy inkább a svéd misszióhoz forduljak, amely a német hadifoglyokat gondozta s ahol több a lelemény és az áldozatkészség, ha arról van szó, hogy egy hadifogoly-tisztest hazasegítsenek.

Egy finom és gondolkodó arcú svéd hadnagy előt tartam föl tervemet s egy félórával később, megfelelő kioktatás után, a tennivalóm felől és zsebeimben a lehető leghitelesebb hamis okmányokkal hagytam el a svéd misszió Néva-balpart 15. szám alatti épületét.

E perctől fogva megszüntem osztrák-magyar huszártiszt lenni. Podolják Illés lettem: Tarno polból elhurcolt "polgári személy."

Podolják Illés, tarnopoli születésű vasuti vállalkozónak az volt a tennivalója, hogy félre-venne a külügyi népbiztonságon Trocki útkarát, Kaiser elvtársat és ott, hivatkossággal Svenc-

drup svéd hadnagyra, előadja az ő ügyét.

Kaiser elvtárs majd eligazítja a többit.

A külügyi népbiztonság a téli palota mögött, a cári testőrségi kaszárnyában tanyázott.

Az a kaszárnya csakugy mint a téli palota, vörös téglából épült s valami nyugtalanítóan nyomasztó, vörös szímbőlumenként rajzolódott bele a reménytelenül szürke égbolt s a dermesztően fehér környezet semmi jóval nem biztató komor hátterében.

A vesztibül fogas-sorain tarak összevisszaságban, fülledt meggy gyümöcszöve, akasztott emberek módjára, lögött néhány száz bunda és köpönyeg.

Ide belépve, hirtelen valami páni félelem ragadott torkom.

Sokkal többen vannak itt a tovarisok, sem hogy ne történnék velem valami helyrehozhatatlan.

De nemcsak balsejtelmelmé sarkaltak minél gyorsabb távozásra, hanem az is, hogy bővéim voltam a pénznek s hírtelen, a kényszerképzet erőszakos tolokodásával, az a gondolatom támadt, hogy ha mégis bele kell esnem a szovjet valaminő halálos csapdájába, nem szabad közvetlenül a fogolytábor állati nyomorúságából beleszuhanom a megsemmisülésbe.

Előbb kimulatom magamat, amúgy alaposan. Hiszen a sira lomház lakójának is jussa van a maga borral locsolt utolsó ládáját, leületét az uccára, troj-

A Bi-Ba-Bo-ban, Szentpétervárnak híres orfeumbán, patkában folyt a pezsgő, míg kinn a fehér-fekete éjszakában, fegyverek dörrentek, halálordítások és menekülők lábdobbanásai riasztották föl a döbbenetes csendet.

Ebben a konvulziós mámor-tévelyba vetettem bele magamat én is: — Nicsevo! ... nicsevo! ... nicsevo! ...

A hetedik napon déltáj, amikor fölédrettem, csunyan lehordtam azt a tivornyától elcsigázott, vörösszemű és dultarcu tarnopoli, elhurcolt polgári személyt, aki ásitva és nyújtózkodva nézett szemembe a tükörből, büntudattól bélyegzett arccal.

— Hé, kapitány ur, Benkó! De most már elég legyen! Hát magat csakugyan tarnopli háborus vállalkozóvá züllesztették a hamis papírjaid? Tarnopoli kalandor maga, aki csakugyan megérdemelte, hogy elhurcolják, mert, mint valami félkéz-kalmár és tolvaj hadiszállított, lat rok tivornyáján veri el a lopott rebahját? Podolják Illés ur, ön még ma fölkeresi Kaiser elvtársat, hogy mielőbb becsülettel ott lehessen a maga helyén.

— Tisztí szavára? — kérdezte, szinte magától értetődően, de én tudtam, hogy e mögött a kérdés mögött a halálos ítéletem lappang.

— Nem vagyok tiszt, uram! — tiltakoztam.

— Hm! ... Nos, csak gyereünk! Kaiser elvtársat — áthelyezték.

A külső népbiztonsághoz hajtottak.

A vörös épület ... a ruhatár, az akasztott emberekhez hasonló bunda- és köpönyömmel. Aztán otthonlansnak lenne, igyekvő-kényelmesen föl, a lépcsőkön, az emeletre ... Egy hosszú folyosó. Jobbra ennek a végén van, Svendrup hadnagy információi szerint, a különös Kaiser elvtárs hivatalos szobája. Rövid habozás után elindultam a folyosón ... Elkör nyit az egyik ajtó s egy ur közeledett felém. Nem rubás, csizmas tovaris volt. Angol ruhájában s monoklival a szemén, megtévesztésig hasonlított egy belügyi miniszteri titkárhoz ... Ugy van, egy miniszteri titkárhoz nálunk, otthon, a békében. S ugy is szólalt meg:

— Kit keres, uram?

— Kaiser elvtársat ...

— Kaiser elvtársat? — az után hozzátette: — Kövessen kérem.

— Ugy látszik, ön gyakran fordult meg Kaiser elvtársnál. Jól ismeri a járát.

— Most először keresem! — védekeztem ösztönösen. — Szavamra mondom, hogy először.

— Tisztí szavára? — kérdezte, szinte magától értetődően, de én tudtam, hogy e mögött a kérdés mögött a halálos ítéletem lappang.

— Nem vagyok tiszt, uram! — tiltakoztam.

— Hm! ... Nos, csak gyereünk! Kaiser elvtársat — áthelyezték.

Közben a folyosó bal végére értünk, egy szárnycsajto elé, amely mellett két liberális, vöröslampaszos lakáj állt. Szomorú, szikár és lejt arcukra rá volt írva, hogy a régi rezsim emberei, akiket a helyükön hagytak s beleragadtak a vörös mocsárba, mert vagy a kenyérfegy rabláncra, vagy a félelem tartotta őket ott.

A monoklis ur feltárta az ajtót. Egy hatalmas terembe létem meg rajta. Fogadóterem lettett azelőtt, most hosszú, zöld asztalával tanácskozóteremnek látszott.

Monoklis kísérőm udvarias hangon szólalt meg: — Fáradjon be ide. Bizonyos formalitások vannak elintézésre. Belétem a terembe s ő most a két lakáj felé fordult:

— Ez az idegen tiszt ur Kaiser elvtársat keresi.

— Pardon — szóltam közbe hevesen — mondom, hogy nem vagyok katona. Podolják Illés, tarnopoli elhurcolt vasuti vállalkozó vagyok. Tessék, az irataim.

Átvette, beléjük pillantott, aztán szája körül valami hideg és idegenszerű fintorral nyújtotta vissza:

— Csinos papirosocskák ... No, majd meglátjuk!

— Hol jobban, politikai megbízott elvtárs utasítására jöttem a novgorodi polgári elhurcoltak ügyében.

— Jó, jó. Majd jelentést tesz nekem.

Kifele ment az ajtón s köz-

ben félhangon szólott az egyik emberhez:

— Te két vöröskatonáért szaladsz. Te pedig, Dimitrij, itt maradsz az ajtónál.

Nem áthathattam magamat. A játszma nagyon rosszul állott s ebben a játszmában az életem volt a tét.

Szívem a torkomban kalapált és nyelvem hirtelen kiszáradt szájjampadlásához tapadt. Gépiesen nyultam szivartárcémért és elővettem egy havannát — német havanna volt, szép aranygyűrű, impozáns szivar, a Bi-Ba-Bo-ban vettem tegnap éjjel — s gyufát kerestem, de nem találtam.

Dimitrijhez léptem, aki szétvetett lábbal az ajtó nyílásában állott, ahogy az őrtálló kozákok szokták. Eléjtartottam a szivartárcém:

— Gyujts rá, Dimitrij. Van tüzed?

Alázatosan és láthatóan a szivarrud gyönyörűségével szájában, nyult a szivarért.

— Kettőt vagy s adj tüzet.

Nincs gyufám, Dátyuskám, de mindjárt szerzek.

Eddig nem gondoltam arra a lehetőségre, de amint az öreg lakáj száján kiszaladt ez a három szó: "de mindjárt szerzek" abban a percben már el voltam határozva, hogy megkísérelm a szokást.

— Siess, Dimitrij! — és hogy meggyőzzem jószándékaimról, sétáló léptekkel megindultam a termen végig, a Névára nyíló ablakok felé. Volt lelkierőm, hogy

ne nézzek hátra. Ez gyanút kel tene. Kényelmesen fordultam végül vissza s örömmel láttam, hogy Dimitrij alakja eltűnt a ki tárt ajtó sötét négyzetéből. O darohantam s kiestem a folyosóra. Dimitrijt nem láttam. A lépcsőfeljártnál, csoportbaverdve, egy csomó elvtárs vitakozott.

— Nicsevo! ... Nicsevo ... Nicsevo! ...

Laessan, tekintélyesen lépve, indultam a lépcső felé, elhaladtam a lármas csoport mellett, lesurrantam a lépcsőn, elkerítem a bundámat. Magamra jöttam a feltűrtem a gallérlát, mert a másik vöröslampaszos lakáj épp most haladt át a vesztibülön a két vöröskatonával, akiért küldte a monoklis banditát.

Még arra is volt lelkierőm, hogy borralót adjak a ruhatár rosnak.

Aztán: ki az uccára! ... Egy szánkóba ugrottam.

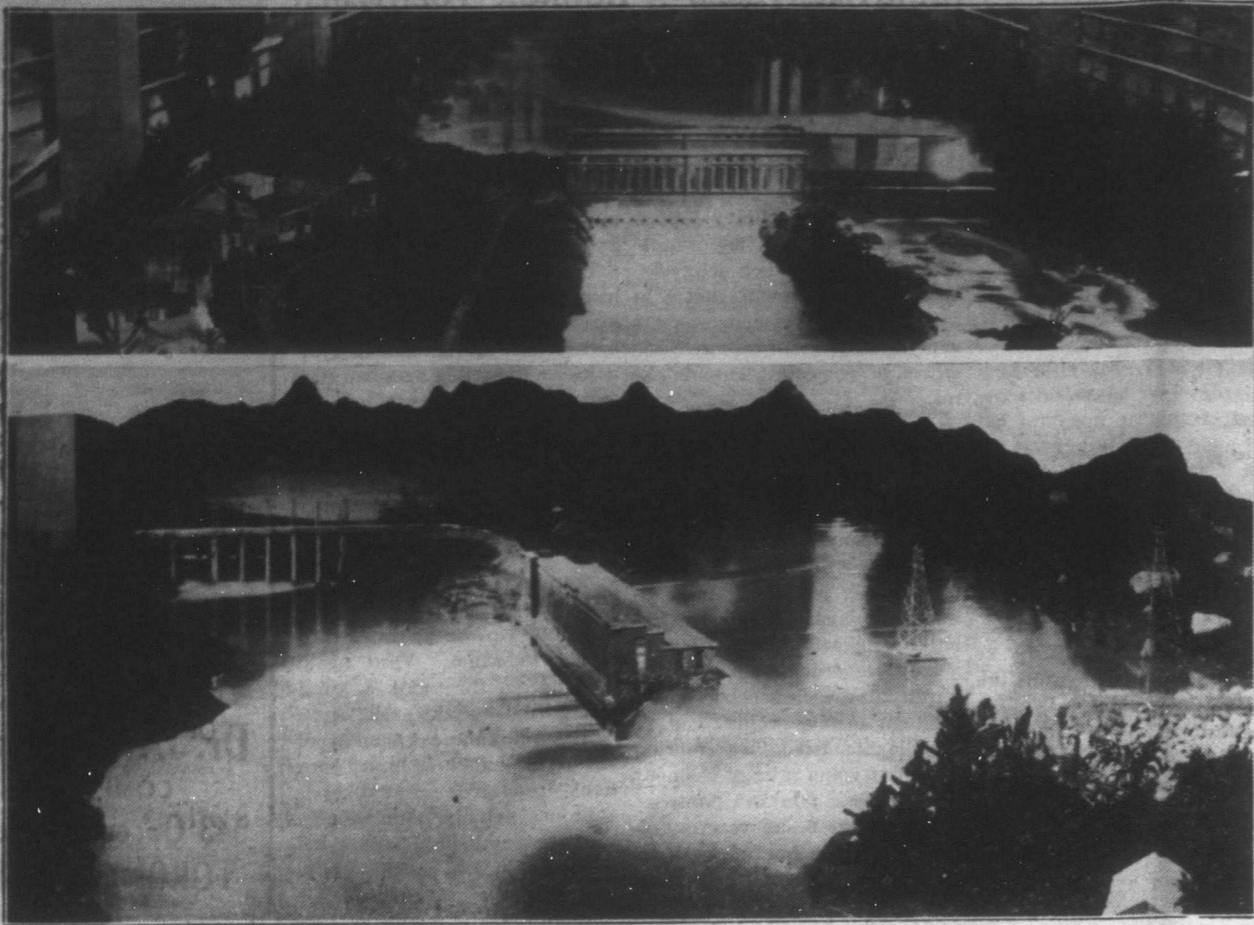
— Néva balpart 15! Siess, bárátom.

Valósággal beestem Svendrup hadnagy szobájába:

— Uram, hogy értem ezt? Hova küldött ön engem? — lihegtem izgatottan.

— Hja, ön az, kapitány ur? Azt hittem, hogy már tul van a határon.

— A türelmem és felháborodásom határán mindenesetre tul vagyok. Hogy lehet egy bajban levő, jóhiszemű embert a fenevadak barlangjába küldeni?

Kanada most épülő két legmodernebb villamos erőtelepének, a Seven Sisters és Slave vízeséseket kihasználó áramfejlesztők távlati képét mutatjuk be a "Southam Press Syndicate" felvételeiben.

Dr. John Senn whitbyl ideggyógyász, aki a vádhatóság megbízásából vizsgálta meg a vádlottat, kijelentette, hogy Dr. Binns véleményét nem tartja helytállóknak, már azért sem, miután egy hasonló következtetés megállapításához a 12 perces vizsgálat kevés. Dr. Montgomery hamiltoni orvosszakértő szerint neki legalább két óra megfigyelésre volna szüksége hasonló esetben, bár elismerte, hogy csak öt éves gyakorlattal rendelkezik. Raney bíró azon kérdésre, hogy vajon lehetségesnek tartják-e, hogy egy ittas ember ne tudjon arról, hogy mit cselekszik, de ugyanakkor tudjon egyenesen járni — mindkét hivatalos orvosszakértő azt felelte, hogy ilyen esetről még nem hallottak.

ITTAS VOLT-E KOVÁCS VAGY NEM?

Flett helybéli ügyvédet hallgatták ki ezután, aki határozot-

— De csillapodjék, az Istenért Igen, már tudom, miről van szó.

— Sajnos, én is tudom, csak azt nem értem, mi oka volt arra, hogy a maga átkozott "Kaiser elvtárs"hoz küldjön?

A svéd hadnagy a tiszta öntudat s a részvét hangján felelt:

— Ne bántsa Kaiser elvtársát. Derék ember volt ő. Sok becsületes, emberi szolgálattal tett nekünk ... Végül leleplezték és tegnapelőtt lötték agyon, a Néva partján, a vörösök ... En egy hét előtt küldtem önt oda, kapitány! ... Az ég szerelmére, mit csinált ennél tengerlő alatt? ... Az hitte, hogy egy konzolidált ország ez, ahol a hivatalnokok csak akkor hagyják ott az íróasztaluk foteljét, ha nyugalomba mennek? ... Itt minden ház és minden hivatali szék dinamittal van aláaknázva ... Hogy feledkezhetett meg erről? ...

— Bocssáson meg Svendrup hadnagy!

S nagyon szívesen nyújtottam a derék bajtárs felé a kezemet ...

Artán mégiscsak hazajutottam — fejezte be történetét Benkő örnagy — Svendrup csempezett be egy hadifogoly-robotkantak szállító svéd hajó legénységébe, mint matrózt. Három héten át Erik Borne volt akkor a nevem.

Szegény Kaiser elvtársra, akit sohasem láttam, sokszor és hálával gondolok.

tan állította, hogy Kovács alaposan be volt rugva, amikor rövidesen a tragédia után meglátogatta a rendőrségi fogházban. Ez a tanu szerint a vádlott düllöngésében és különösen összefüggéstelen mormogásában nyilvánult meg. Hasonlóképpen vallott Dworski János is, aki ugyanaznap estefelé az uccán tartózkodott Kovácsal, aki már akkor nem volt józannak mondható. Megerősítette ezt a vallomást Taner Ferenc tanuságtétele is, sőt Pietz Pál humberstonei lakos, aki Kovácsot a rendőrségi cellában látta a tett elkövetése után, szintén ezzel egyetű vallomást tett.

Általános érdeklődés közben emelkedett szólamra Ropershaw Julia, aki a vádlott házvezetője volt az elmúlt 12 év folyamán. Szerinte már délután bosszusan érkezett haza Kovács a városból és alighogy megjött, itak reszett. Az asszony azonban eldugott minden szeszt, ami Kovácsot még jobban felühöcsítette. Végül is a pincében talált egy gallon cseresznyebort, amit rövidesen el is fogyasztott. Mikor a gazdaasszony másodszer lement a pincébe, hogy elvegye Kovácsotól a bort, az alig egy óra leforgása alatt már csak három ujjnyit hagyott a gallonos üvegben s közben vadászfegyverét tisztogatta. Sikerkült azonban el venni a megmaradt bort Kovácstól, ki ugyan morgott, de megvárta, míg az asszony felért a konyhába és csak akkor sütötte el a vadászpuskát. Ekkor szaladt ki Ropershaw Julia segítségért.

TERHELŐEN VALLANAK A RENDŐRÖK

Négy wellandi rendőrt hallgattak ezután ki az ügyész. Ezek mind megállapodtak abban, hogy Kovács igenis tudta, hogy mit csinál. Gee rendőr például megemlítette, hogy Kovács egyenesen járt, amikor bekisérték. Rounds rendőr, aki jelen volt Dr. Binns vizsgálatánál azon a végzetes estén, kijelentette, hogy Kovács erősen érthetően beszélt a doktorral és nem lehetett ráfogni, hogy részeg lett volna. Anderson rendőr szerint a vádlott is egész folyékonyan beszélt angolul, sőt Fuller őrmester megjegyezte vallomásában, hogy Kovács, akit már régebben ismert, mint itálos embert, tőle még cizarettát is kért, látszólag elég józanul.

Bár már későre járt az idő, a tárgyalóterem közönsége mégsem kezdett oszladni, mert ekkor következett a vád- és védőbeszéd. Kerwin ügyész röviden

kijelentette, hogy miért tartja Kovácsot gyilkosságban és nem csupán emberölésben bűnösnek. Kiemelte, hogy Kovács ittassága nem kifogás és nem mentség. Ujra megtölte fegyverét az első lövés után és mint, aki tudja, hogy felelnie kell tetteért, kiült a verandára és várta a rendőrt, akit egyetlen lövéssel leterített. A törvény utasításait meg kell tartani, az emberlelet viszont a törvény megvédi s így az esküdtek teljesítsék kötelességüket.

"NE AKASSZATOK FEL!"

— Don't hang him, don't hang him — volt erre German ügyvéd válasza. Szerinte nem tudhatta Kovács, hogy mit cselekszik, hiszen akkor nem bujt volna el a pincében, mint valami nyúl, hanem megszökött volna. Logy csupán emberölés vétésében bűnös, azt mutatja az októberi tárgyalás tanúsága is, mert hiszen másképpen nem habozott volna az első esküdtszék kimondani a gyilkosságban való bűnösséget. Nem lett volna szükség erre a második tárgyalásra sem, ha az első bírő erőszakosan nem követelt az esküdtszékől, hogy lelkismeretük ellen szavazzanak. Kovácsnak meg kell bűnhődnie, de miután nem tudta mit mivel, nem a halál, hanem a fegyház és igazságos büntetés számára. "Ne akasszatok fel, ne akasszatok fel" — könyörgött az ügyvéd az esküdteknek.

Végül is Raney bíró néhány szóval kioktatta az esküdteket, hogy mi a kötelességük. Kiemelte, hogy mennyire bonyolult az egész ügy, másképpen nem is rendelték volna el újabb tárgyalást. Az angol törvénykönyvek szerint minden vádlott ártatlan, míg az esküdtszék ki nem mondja rá a bűnösséget. Ha az esküdtek lelkismerete úgy véli, hogy a vádlott nem volt tudatában annak, hogy gyilkol, akkor csak emberölésért vonható felelősségre. Ha pedig így áll a dolog, akkor az esküdtszéknek kötelességük megmenteni egy megtévedt ember életét.

"GUILTY OF MURDER!"

Délután 5 óra 20 perckor vonultak vissza az esküdtek. Több mint négy óra hosszat táncsoztak együtt zárt ajtók mögött, a legnagyobb titokban. Pont fél tízet mutatott az óra, amikor felpattant a tárgyalóterem ajtaja és belépett rajta a 12 esküd. Az arcokra kiült az izgalom pirja, egyedül Kovács József, a vádlott lett mind halavá

nyabb. A teremben olyan csend volt, hogy a légy zümmögését is meglehetősen hallani. Ekkor Cowper törvényszéki jegyző hivatalos formában azt a kérdést intézte az esküdtekhez, hogy mit határoztak.

Általános figyelem között mondotta ki John Putney bíróségi lakos, az esküdtszék elnöke, hogy Kovács Józsefet egy hangulag gyilkosságban talála bűnösnek az esküdtszék. A jegyző felszólítására ezután az esküdtszék mindenegyes tagja felállt és kijelentette, hogy "I found Joseph Kovács guilty of murder." A McEvoy bíró által október 17.-én már egyszer halálra ítélt vádlott mindenegyes alkalommal megremegett, amint az esküdtek egymásután kimondták a döntő szót.

Az óramutató rohamosan közeledett a háromnegyed tízhez, mikor is Raney bíró alig hallható, elérzékenyült hangon hirdette ki a halálos ítéletet, a következő szavakkal: "Nem én ítélem magát halálra Kovács József, hanem a törvény. Nekem kötelességem, hogy a törvényt betartsam és nincs más kiutam, mint a halálbüntetés. A törvény intézkedése pedig ez esetben az, hogy magát innen a siralomházba vezessék és ott tartásuk örök időre május 15-ikéig, ahonnan kiviszik a vesztőhelyre és ott kötél által vetnek véget földi életének ..." Régi angol szokás szerint még azt is hozzátette a bíró "... míg meg nem halt". És ha ez a kivégzés be következik, az Isten legyen lelkiének irtalmas ...

VISSZA A SIRALOMHÁZBA!

A vádlottak zárkájában álló Kovács megtántorodott a bíró el-elcsukló ítéletének hallatára és úgy kellett kítárogatni a teremből. A szerencsétlen maugyart azonnal a siralomházba vezették, ahol Clarke, Sportwart és Whale börtönőrök vigyáznak rá felváltva éjjel-nappal, nehogy kárt tehessen önmagában. A halálraítelt magyar aránylag elég jól bírta idegekkel a háromnapos tárgyalás keresztkérdéseinek pergőtűjét, azonban a kiállott izgalom hatása alatt a siralomházban összerogyott és órákon át keservesen sirt. Ft. Hédy Jermos ferencrendi zárdaönök —

NEM FOGJUK
nagyon hirdetni — de ingyen sem adni — a valódi DIANA SÓSBORSZESZT, mert annak kiváló minősége és hatása páratlan. — Óvakodjunk az utáztatóktól!
PANNONIA, 621 Main Street, Winnipeg, Man.

az elítélnek gyóntatótja — volt az egyetlen, aki némiképp meg tudta vigasztalni borzalmas sorsot érdemelt honfitársunkat, aki megdöbbenve tetével egész Kanada magyarságát örök szegénybe rántotta.

Telefonálhatunk már a falunkba is

Most jelent meg a magyar kereskedelmi miniszter rendelete mely szerint a magyar-brit-amerikai (kanadai) forgalomban beszélgetéseket most már az összes brit-amerikai távbeszélőközpontokkal lehet folytatni.

Érdeklődésünkre megtudtuk, hogy a jó hír tényleg megfelel a valóságnak itt a kanadai oldalon is. Ugyanis akár British Columbia vagy New Brunswick legutolsó telepének telefonközpontjáról közvetlen összeköttetést kaphatunk bármely óhazai faluba, legyen az akár Csajágró csöge, Kisbürgözd vagy Kotoralsódombori. Mielőtt azonban felhívna valamelyik magyar az ányát, ajánlatosnak tartjuk azt is elárulni, hogy egy három perces beszélgetés ára kerekén \$43.50. Se több, se kevesebb. Lehet, hogy ez az oka annak, hogy — tudomásunk szerint — eddig még egyetlen olvasónk sem telefonált haza. Utóvégre egy előfizetés mégis csak olcsóbb!

MAGYAROK A NAGYVILAG RÁDIÓJÁBAN

Az angol rádiótársaság nyilvános diszhangversenyének főszereplője Dohnányi Ernő volt, aki Brahms egyik zongorahangversenyét játszotta zenekari kísérettel. A kiváló magyar művész nagyszerű előadása oly ellenállhatatlanul lelkesítő hatást gyakorolt hogy a nagyszámú közönség túltette magát a rádióhangversenyeken uralkodó szabályokon, amelyek tilták a hangos tetszés nyilvánítását és viharosan ünnepelte, sőt hatszor dobogóra szolgáltatta a kiváló magyar művészt.

Dohnányi Ernő nagy sikerének hatása alatt állnak a nagy angol lapok zenei rovatai. A "Times" szerint Dohnányi az utolsó 30 évben egyike a legnagyobb Brahms-előadóknak.

Öröndetes jelenség emellett, hogy most már rendszeresen közvetítenek cigányzenét a külföldi rádióállomások. A magyar cigányzenekarok népszerűségét a külföldön mi sem jellemli jobban, hogy mind sűrűbben érkeznek a megkeresések a budapesti rádió vezetőségéhez, amelyben külföldi rádióállomások valamely cigányzenekar hangversenyének közvetítését kéri. Legutóbb egy estére egyszerre öt külföldi állomás kért magyar muzikát Breslau, Stuttgart, Frankfurt, Köln és London, mely ez esetben először közvetít hallgatóinak magyar cigányzenét.

MAGYAR GÓLYA — DÉLAFRIKÁBAN

A cap-landi Kaffrarian-muzeum igazgatója arról értesítette Varga Kálmán magyar tudóst, hogy Engcobo határában, Tembulandban, a capföldön holtan találtak egy gólyát, amely lábán a következő feliratú gyűrűt viselte: "MOSZ madárvárta, Székesfehérvár, Hungaria, 1035" a capföldi muzeum igazgatója bizonyítékul a gyűrűs gólyalábat is meküldte. A gólyát, mint fiókat, az elmúlt nyár folyamán gyűrűzték Székesfehérvár környékén.

BUDAPEST

Especially written for the "Canadian Hungarian News" on March 15, 1931 by ELMA KENNEDY BROWN

I stepped into my shallop and I came
Down the Danube's glimmering winding way,
My soul enthralled by all the beauty that I saw
For it was only just the break of day.

Upon my right I saw her glorious hills
Lift their proud heads to greet the coming dawn,
And nestled in among the grassy dales
Pulsating life gave forth its morning song.
I turned unto my left and there beheld
Three gleaming arches circling from the shore
And over all the glory of her towers
Standing on guard as in the days of yore.

And here and there across that broad expanse
Man proved his power to conquer still with zest,
The Danube's placid waters here were bridged
And Buda's winding hills were joined with Pest.

I thought of all the glory of that land,
Her culture, romance of a thousand years,
Here was the throbbing, pulsing beating heart
Whose flowing life blood calmed the nation's fears.
I thought of all the sufferings of her folk,
Her people scattered in a foreign land
And did not wonder that they gave their best
For naught but good could scenes like this command.

Long may she stand in all her grandeur bold
Guarding with love the gates where East meets West,
Serving with all her strength the cause of Peace,
Noble in all her beauty—Budapest.

FÉNYKÉPEZŐGÉP A — GYOMORBAN

Az egyik londoni kórházban érdekes gyomorfényképezőgépet mutattak be, mely egy körülbelül 2 inch hosszú 5/8 inch vastag henger alakú készülékből áll. A beteg lenyeli az erősen szigetelt vezetékén függő készüléket, amely a gyomor belsejében 200, ezer gyertyafény erőjű villanylámpa világánál 16 fényképfelvétele készíti a gyomorral különböző szakaszairól. A felvételeket 100-szoros nagyítás után egy képpé állítják össze. Egy készülék ára csupán \$650,000, de állítólag a belgyógyászat terén megbecsülhetetlen szolgáltatást tehet.

EGY KIS TANULSAGOS ESET

Érdekes tudomásul venni a következő hírt: A Times jelenti Rigából, hogy a szovjet a munkásfényképezés megszilárdítása céljából magaviselet és ellenőrzési lapokat oszt szét a munkások között, amelyeken a munkás képzettségét, egyes helyeken el töltött szolgálati idejét, magaviseletét s esetleges büntetéseit jegyzik be hivatalos ellenőrzés mellett. Ez történik tehát marxizmus beteljesülésének hazájában, a munkások osztályuralmának paradicsomában. Már most tessék elképzelni, mi történne bárhol ezen a világon, ha eszébe jutna valakinek magaviselet és ellenőrzési lapokat osztogatni.

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leghosszabb pénzügyi iróda.
Pénzügyi ügyek teljes felelősséget vállalunk.
HAZAK, FARMOK STB., ADAS-VETELET INTÉZÉSÉSE VELEM
Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:
LOUIS SZABO
BOX 244 14 Crowland Str. Welland, Ont.
A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

MIÉRT SZENVED??

Amikor természetes uton könnyen gyógykezelteti baját a világon elismert legjobb gyógynövények használatával.

Gyomor, sziv, tüdő, vese, hólyag, ideg és minden más bajok ellen.

Rheuma, gyengeség, női betegségek, férfi bajok, avagy bármilyen betegségben szenved, írjon azonnal ingyenes felvilágosítási könyvről.

HERBARIA TEA

645 Main Street Room 108. WINNIPEG, Man.

INGYEN ADUNK!!

Minden vevőnknek, aki 5 dolláron felül rendel tőlünk bármilyen árut: EGY KÖZEP ÜVEG OLD COUNTRY

"DIANA" SÓSBORSZESZT

Minden vevőnknek, aki 10 dolláron felül rendel tőlünk bármilyen árut: EGY NYÁR ÜVEG ADUNK.

Kérjen

MAGYAR COLUMBIA LEMEZEKRŐL ÉS AZ ÖSSZES ARUKRÓL KÉPES NAGY

ÁRJEGYZÉKET

A fenti kedvezmény csak március 25.-ig lesz érvényben!

"ADRIA"

KERESKEDELMI, UTAZÁSI ÉS TELEPÍTÉSI TÁRSASÁG
645 Main Street 1. emelet. WINNIPEG, Man.

Gaudier János: a torontói lovasversenyek negyedik magyar hőse

A torontói nemzetközi katonai lovasorna utolsó napján — mint utólag értesülünk — a közönségnek, de különösen a magyaroknak egy kellemes meglepetésben volt részük. Ugyanis a verseny ünnepélyes befejezése alkalmával, amikor a magyar huszártisztek Willingdon főkörmányzó elé lovagoltak a nézőtérnek valaki oly erővel kezdett tapsolni, hogy minden szem odafordult. Senki sem látta hirtelen, mert a nézőtér nem volt kivilágítva, csak a torna-terep.

Mikor azonban az utolsó tisztelő felvonulás is elhaladt, az illető taps-bajnok nagy törtéteves letett néhányszor ismétlődően a terepre és Malanottól ezredes sikereinek elismeréséül átadott egy ezüst cigarettatárcát, melyre a következő szavak voltak rávéve: "Szülőhazám iránt érzett örök szeretetem emlékéül. — Gaudier." A másik két tiszt, Erdődy és Schaurek főhadnagyk lovat pedig, egy-egy gyönyörű, magyar szinnekkel díszített haberkoszorúval ékesítették. Elképzelhetjük, hogy ez nem kis meglepetés volt, nemcsak a magyaroknak és az angol közönségnek, hanem a magyar huszártiszteknek is. Malanottól ezredes nem is talált hirtelen csak vakat érzelmének kifejezésére, annyira meghatódott.

Victoris Győző honfitársunk úgy gondolta, hogy nem lesz érdektelen, ha a kanadai magyarság megismeri ezt az ősz hajdu derék hazafit, aki egymaga elfelejtettünk. Éppen ezért jobb lesz ha itt átadjuk a szót öreg honfitársunknak:

— Gaudier János vagyok, a Bács-Bodrog vármegyei Csonoplya községből származom és a szerbek által megszállt Bácskából jöttem Kanadába. 1902-ben

bizony még nem igen tudtam magyarul. Akkor 17 éves voltam s már nem volt otthon maradásom. Tanulni és tapasztalni vágytam, jó szüleim pedig azt akarták, hogy földműves legyek. Elszöktem hazulról, beálltam önként katonának a 13-as Jász-Kun huszárokhoz. Nem lehettem rossz katoná mert 1905-ben vagyis három éves huszárkodás után, a hadsereg céllövőiskolájában a 13-as huszárok részére megnyertem az első díjat, amiért az ezredparancsnokság 6 hetes szabadsággal külön is megjutalmazott. Oly boldog voltam hogy nem bírtam kivárni a szabadságom utolsó napját és — berukkoltam. Przemysl várába helyeztek át, a táviró- és felkurzus elvégzésére. Katonai lovasversenyeken két első, egy második és két harmadik díjat nyertem Kecskeméten és Landshutban Galiciában, ahol a 13-as huszárok ezredtörzse állomásozott. Tényleges katonai időmetelével a budapesti Bunyovszky lovardához kerültem. Itt Dorze Olivér, a magyar katonai menések országos főfelügyelője vizsgáztattott és a jó eredményem bizonyítékaként, lovas embernek jelentett ki... A világháború kitörésekor behívtak a Laudon laktanyába, ahol a vartüzérek lovagló oktatója lettem. Később a haretérre kerültem Bezzegh-Huszár Károly, akkori főhadnagya parancsnoksága alatt, aki ma Budapest székesfőváros rendőrfőkapitánya.

Itt megáll a torontói lovasversenyek negyedik magyar hőse, a "sváb" Gaudier János és emlékeit rendezgetve, mintegy magának mondogatja:

— Igaz, megöszült a hajam, bár csak 46 esztendő vagyok. — Majd hirtelen lángoló lelkesedéssel felkiált: — De a mariból jöttem Kanadába. 1902-ben

becsületére, míg élek — sváb származásom ellenére — büszke leszek és nyíltan fogom vallani, hogy én is voltam valamikor Jász-Kun huszár törzsmester! ...

Magyar gyermekek sikere a „Valentine-Party”-n

A Rev. Kovács Károly vezette alatt álló torontói magyar ref. egyházközséget kellemes meglepetés érte. A Victoria Presbyterian Church meghívta a magyar gyermekeket, hogy Valentine Party-jukon magyar szavaltokat és énekeket mutassanak be az angol vasárnapi iskolás gyermekeknek. Ezen alkalommal Konyár Etus, Konyár Károly, Veres Anna, Minka Mariska és testvére mutattak be magyar iskolás és hazafias verseket és magyar népdalokat, amelyek zajos tetszés nyílvánításokat váltott ki az angol gyermekekből, akik mindvégig figyelemmel hallgatták a nekik szokatlan magyar nyelvű előadást.

Idáig tart az öreg sváb-magyar elbeszélése, aki bebizonyította magyarságát és nyíltan vallott a magyar nemzet mellett. Valóban büszke lehet rá egész Kanada magyarsága!

Mit „mesél az erdő” Torontóban?

A torontói magyar református ifjúság műkedvelő gárdája február 15.-én, vasárnap a torontói magyar református egyház javára színi előadást rendezett. Színe került „Amít az erdő mesél” című színmű. „A szereplők tökéletes összártékban igazi művészettel játszották a Géczy István 3 felvonásos remek színművét. A nagy számú hálás közönségnek felejtethetetlen élvezetben volt része. A nézőtéről könnyesen nevető szemek a legnagyobb figyelemmel kísérték az előadás minden mozzanatát, a felvonások végén pedig színni nem akaró tapsorkán és kihívásokban ronda le a hálfját. Kivétel nélkül mindenki jó volt. Ugy kiültebb, mint a nagyobb szerepekben mindenki, mint egy hivatásos színész töltötte be szerepét.

Szereplők: Perényi Sándor, Krémer József, Ladó István, Bíró János, Kovács János, Berényi Mátyas, Asztalos József, Kerekes Domokos, Lázár János, Gáll Máté, Berényi György, Benedek Sámuel, Csörgő István, Szalay Sándor, Nagy Irénke, Szender Irénke, Prepovics Mariska.

Felvonás-közökben a közönséget Millján Lajos és Nagy Irénke kedves énekekkel és kuplékkal mulattatta. Millján Lajos iskolázott, meleg tenor hangja, ugyszintén Nagy Irénke nagyon kellemes altja sok tapost és őszinte elismerést kapott a közönségtől.

A tekintélyére féltékeny elbizakodott falusi bíró, felsült szerelmes, de aki jó szívével, ha kell érelvével kivágja magát ne héz helyzetekből visszavarázsolott a falusi légkörbe, ahol a bírói tisztet nem hivatalos fontoskozással hanem bölcs és megértő szívevel töltik be. Feladatának Krémer József derekasan megfelelt. Külön helyet érdemel Nagy Irén Játéka, aki hol megnevetette, hol könnyéig meghatotta a közönséget, nemcsak előadásával, hanem énekével is. Ért neicsak a komoly, hanem a trefás hangú énekek előadásához is. Előadása mindvégig lebilincselő volt. Kétféle komikus volt Ladó István a bíró fia szerepében, valamint a gyámleány: Zsuzsika, akit Szender Irénke alakított sikerrel. Nagyszerűen beleléte magát az erdősz szerepébe. Bíró János. Megréző jelenetek minden zökkenés nélkül gördültek pompás alakításában. Könnyed természetességgel adja a vadorzkó rémenek szerepét, aki végül is legyőzi ellenségeit és megnyeri Kató zse relmét, miután tisztázza magát a vadak alól. Méltó párja Asztalos József az erdőkerülő. Nagy hatást ért el Kovács János a vadorzkó szerepében. Kétféle sikerült a két csendőrr felépése épen a legkritikusabb pillan

ARANYMENYEGZŐ A HUNNOK VÖLGYÉBEN

Manitoba Nipawin városától északra vadregényes vidéken tömegesen vonultak a helybéli farmerek egy régi tanyaház felé, ahol egy köztisztelőben élő ősz házaspár készült megünnepelni házasságának kerekélszázados jubileumát. Valóságos népvándorlás képét mutatata a menet, melyben lengyeleket, ukránokat, németeket s kitudja még mennyi nemzetiséget nem találhattunk — nem is szólva a benszülött kanadaiakról.

És olvasóink akár hiszik, akár nem, ez az ünnepelő sereg egy köztisztelőnek örvendő magyar házaspár: Kovács József és neje aranylakodalmának megünnepelésére vonult ünnepi köntösbe. Még az angol lapok kiküldött tudósítói is oly tisztelettel emlékeztek meg a „Hunns Valley” legérdemesebb pionírjáról, mintha ezek ebben az országban látták volna meg a napvilágot. Eredetileg február 6.-án lett volna a nagy esemény évfordulója, miután pontosan 1871 február 6.-án vezette ot tárhoz Kovács honfitársunk hit vesét Budapesten, szép Magyar ország fővárosában — azonban a 74 esztendő házaspár gyengékedése miatt el kellett halasztani a „lakzit”.

Nem kevesebb, mint 46 eszten dővel ezelőtt, tehát mint négy éves házások érkeztek Kovácsék Kanadába az Egyesült Államok Pennsylvania államából. Még tizenkét magyar család telepedett meg akkortájt Nipawintól nyugatra egy Döry nevű mágas utmutatására. Winnipegtől akkoriban csak Minnedosa állomásig ment a vonat (hetenként egyszer), majd onnan tovább a régi idők divatja szerint ö

rösszekéren folytatta útját a kis magyar karaván.

Hej, de sokat mesélhetne arról a pionír-életéről az öreg Kovács bátyánk. Amikor még az indiánokkal kellett felvenniök a harcot, hogy kicsiny kis termésüket biztosítsák és ha kell az életükkel alapozták meg annak a kis magyar telepnek a hirnevét, amely a „Hunok völgye” néven egész Manitobában becsületet szerzett a magyaroknak. Az ünnepség azonban nem igen alkalmas most történelmi fejtegetésekre, hiszen annyi az ismerős, annyi a jóbarát, hogy alig győz kezét fogni velük.

Külön érdekessége az arany menyegzőnek, hogy erre eljöttek a Kovács házaspár unokái is kerekcszámban huszonheten. Ennyi ugyanis a hat megcsalódosodott Kovács-gyermek utódainak létszáma. Van ugyan még három fiú, akik a közelben gazdálkodnak, ezek azonban már inkább a kanadai divat után mennek és mint „becslerék” rendezték be életüket.

Sajnos ma már nem mondható magyarnak a „Hunok völgye”, egyedül a Kovács család képviseli a magyar színeket. A többi magyar telepes emléket elhordta az idő és a fiatalabbak már Polóniának ismerik a valamikor virágzó magyar vidéket, melyet ugyszólván már teljesen kisajítottak maguknak az időközben bevándorolt lengyelek. Az öreg Kovács József és érdemes élettársa szemében azonban még az arany menyegző sok-sok nemzetiségből összeseleglet közönségéből is kimagas lo, kemény magyar tűz csillog: egy becsületben eltöltött ember iltó legszebb jutalma. Isten sótenként egyszer), majd onnan tovább a régi idők divatja szerint ö

MEGIRIGYELTE AZ ANGOL KIRÁLY „JOB”-JÁT

Érdekes hírről emlékeznek meg a londoni lapok. Ugyanis trónkövetelő akadt most Anthony Hall 31 éves herefordi kereskedő személyében, aki azt állítja, hogy a Tudorok egyenes leszármazottja s így őt illeti meg az angol trón. Aligha hihető, hogy ezért V. György király Mr. Hall javára lemondana.

Ha családját óhajtja kibontani, már most kell folyamodnia az engedélyért, hogy a tavasszal indulhassanak. Miért nem ír, vagy keres fel irrodánkat, ahol kérvényét elkészítjük s az engedélyt Ottawa-ból leggyorsabban beszeressük, bárhol lakik is Ön. Pénteküldésnek pontos és megbízható. Miért nem tesz próbát nálunk? Farmok eladása. — Torontóban háshelyek és házak eladása. Kőszegnyöl és jogi ügyek otcso és szakaszeri elkészítése.

Dr. JÁNOSSY & COMPANY
543 Queen St. West
TORONTO, ONT.

Ha reumája van

PROBALJA EZT AZ ORVOSGAGOT INGYEN és figyelje miként mulik el fájdalom, daganat, merevség VÁGJA EZT KI Mindenki, aki reumában szenved, azonnal írjon F.H. Delano alant címére egy 75 centes, de próbáképen teljesen ingyen kiküldött orvosságrát. A portómentesen kiküldött csomagokban részletes utasítás mellékelünk arról, hogy miként szabadulhat meg ettől a rettenetes betegségtől. Ezeket vetők már igénybe ezt a gyógy módot teljes sikerrel. Miért szenvedne még tovább? Ez a gyógyítási mód elősegíti a mérges anyagoknak a szervezetből való távoztását, ahol állandó működésre készteti a májat, serkessesz teszi az emésztést és megakadályozza minden olyan rendelkezésnek a képződését amely reuma kialakulására vezetne. Ebből következik, hogy a fájdalom a legelső esetben szinte pillanatok alatt „elolvad” amint Delano gyógyítási módját alkalmazzák. Az Ön egészsége a legfontosabb kincs. Ne szalassza el ezt az alkalmat melyet már ezek voltak igénybe és gyógyultak meg. Írjon azonnal egy 75 centes ingyen csomagért. Ha teheti, küldjön be 10 centet a postaköltségek fedezésére, de ha nincs erre módja, csak tudassa nevét és címét. Az orvosos díjtalan. Próbálja meg és írson azonnal a következő címre: F.H. DELANO, Dept. 1779 K. Mutual Life Bldg. 455 Craig St. West, Montreal, Que.

DELANO REUMA ORVOSGAGA INGYEN

P É N Z

KÜLDÉS A VILÁG BARMELY RÉSZÉBE POSTÁN VAGY BURGONYILAG — HAJÓJEGYEK ELADÁSA AZ ÖSSZES VONALAKRA EREDETI ÁRAKON

4% KAMATOT FIZETUNK BE TETEKRE NEGYEDÉVI EL SZÁMOLÁSSAL

THE HARBOR STATE BANK
Alapította: EMIL KISS,
4th Ave. 9th St., NEW YORK

NEW YORKBÓL EURÓPÁBA 5 NAP A TENGEREN CHERBOURGON AT 5 NAP BREMAN AT

a világ két leggyorsabb hajóján:

BREMEN ÉS EUROPA
HÉT NAPON BELÜL MAGYAROSZÁGBA ÉR

Vagy utazzák a népszerű **COLUMBUS** expresshajón. — Ugyancsak rendes heti járatok a híres Lloyd kabin-hajókkal

Felvilágosításért forduljon a helyi ügynökhöz vagy

NORTH GERMAN LLOYD
854 Main Street WINNIPEG, MAN.

KANADAI SZOLGÁLAT
HAMBURG és HALIFAX között

Rendes hajójáratok a Hamburg Amerika Vonali népszerű hajóin: ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND

Váltsa meg rókana részére a jegyet előre, mert így a beutazása sokkal gyorsabban történik.

GYORS-HAJÓJÁRAT
NEW YORK és HAMBURG között

Hajóindulás hetenl i t

Pénteküldés rendezésünk GYORS, OLCSSÓ és BIZTOS. Forduljon felvilágosításért a helyi ügynökhöz vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE
274 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN.

ELTEMETTÉK AZ INDIÁNOK APOSTOLAT

Vég nélküli sorokban érkeztek az indiánok Alberta Grouard városkájába mult csütörtökön, hogy résztvegyenek az északi vidékek mindenütt megbecsült „míSSIONÁRIUSÁNAK, a 91 évet élt Grouard érseknek temetésén. Az albertai kormány képviselői több százan érkeztek nemcsak messze vidékekről, hanem más tartományokból is, hogy Nyugatkanada egyik legelső pionírjának és szellemi vezérének megadják a végítisztséget.

BAJ NÉLKÜL MULT EL A MASODIK „PÉNTEK 13-ÍKA”

Ez év folyamán immár másodszor tette próbára a kalendárium a babonás emberek idegeit. Mult hét péntekjét ismét 13.ának tüntette fel a naptár. Szerencsére ezúttal sem történt több szerencsétlenség, mint más közönséges napon s remélhetőleg így lesz novemberben is, amikor 1931-ben harmadiszor esik 13.-ikára péntek, vagy ha úgy tetszik péntekre 13-iká.

CALGARY, ALTA

Calgary honfitársainknak a legutóbbi napokban kettős gyászuk volt. Március 6.-án a Szabolcs megye Cso-bak közszégből kivándorolt Pallagi Istvánt temették el, március 10.-én pedig a Mándokról kivándorolt Sajtos Istvánt. Mindkét temetési szertartás a ref. templomban folyt le, amit Busin Béla lelkész végzett. A két elhaláozott iránt nagy részvét nyilvánult meg, a résztvevők mindkét esetben megtöltötték a templomot és az óhazai szép szokásokhoz híven az elhunytakat gyászmenetben gyalog kísérték ki a temetőbe, mintegy háromszázan.

Pallagi István, aki 45 évet élt, nem hagyott hátra senkit, mert felesége és serdülő leánya 5 évvel ezelőtt elhalt. Sajtos Istvánt azonban ki 38 éves, felesége és három kis gyermeke siratja az óhazában és kiterjedt rokonság gyászolja ugy az óhazában, mint itt Kanadában.

A gyalogos gyászmenet feltűnő volt a városban keresztül és a Calgaryban megjelenő mindkét angolnyelvű napilap nagy elismeréssel emlékezett meg a magyaroknak a szép szokásáról.

A TORONTÓI MAGYAR PREZBITÉRIAN EGYHÁZ-KÖZSÉG HIREI

Január 31.-én esküdött örök hűségű Czeto Gyula Bély Zemplén megyéből kivándorolt honfitársunk Florence Amanda Riddell Gill bájos edinburgh-i skót hajódonnának. A „nász” nagy tisztelettel Pirigy Bertalan és Szilágyi Ferenc teljesítették. Az esketés szertartás a St. Andrew's Presbyterian Church-ben ment végbe. Sok szerencsét kívánunk az új párnak.

Február 13.-án keresztelték Polylák Ferenc és neje: szül. Szabó Hermina (Nyírbátor Szabolcs megye) gyermekét, aki a keresztelésben Ferenc nevet nyert.

Mindnyájunkat megdöbbentett Sin szky Béla váratlan elhunya, akivel a gyilkos kör gyorsan végezt. Berogdádáról Berég megyéből vándorolt ki Szerény modora mindnyájunk előtt rokonszenven ébresztett. Nem sokáig lehetett rokoni körben. Testvérei: Kis Albert és neje, Kis Irma és férje Perják József, nagynyája Sin szky Béa, bátyja Sin szky Gyula és felesége: Homoki Gizella és gyermekei, Sin szky Zsuzsanna és férje: Szolnoki Elek, Sin szky Iona és férje Benkó Károly torontói rokoni közeli Soano ki János és neje szül. Homoki Iona és Hodász János Babják József és Pásztor István gyászolják. Legyen emléke áldott.

Február 22.-én kereszteltük Oshawán Nagy István és neje szül. Magyar Ester gyermekeit Istvánt. Nagy

WINNIPEG, Man.

A rom. kath. hírközseég husvét vasárnapján, április 5. én 7 órai kezdettel műsoros teaestet rendez, amely a kalommal színe kerül két egyfelvölő-ásos színdarab és az „Exult fátoly legendája”. Szavaltok és zongoracsoport egészítik ki a műsort, amely után a hírközseég notagyal teát szolgáltat fel. Személyre szóló meghívókat nem küldenek ki, belépti díj nem esz, de a templom-alap javára önkéntes adományokat köszönettel fogad a „vendégség”. Az Öhtáregylet szokásos „óvégi teadélutánja március hónapján elmarad.

REGINA, Sask.

A stockholmi Szociális Testvérek reginai jelölt-osztályának tanárnöke, Mária testvér vezetése alatt gyönyörűen fejlődik az énekkar, melynek el ső nyilvános bemutatkozását virágvasárnap istentisztelet keretében tervezzük.

Kruppa József.

LESZÁLLITOTTÁK A CPR. GŐZHAJÓJEGYEKET

A Canadian Pacific gőzhajókkal társaság a közelmultban \$25.00—\$30.00 összegű csúkkéntes olcsóbbította meg összes harmadosztályú menetfájó hajójegyeit.

Mindazok, akik az óhazába szándékoznak utazni, bizonyára nem fogják ezt az olcsó és mindamellett modern utazási lehetőséget kihasználni. — Teljesen díjtalanul állunk rendelkezésére külföldi utelvelek megszerzésében.

NEJE és 18 éven aluli GYERMEKEI még mindig bejöhetnek Kanadába, hogy férjüket, illetőleg apjukat viszontláthassák. Bizson meg bennünket családja BEJÖVETELI ENGEDÉLYENEK megszerzésével.

Utjelrást és bővebb felvilágosítást bármelyik C.P.R. ügynök készíthet ad, vagy pedig forduljon magyarul a következő címek valamelyikéhez:

CANADIAN PACIFIC STEAMSHIPS
C.P.R. Bldg., Edmonton, Alta. Saskatoon, Sask. Winnipeg, Man.

W.C. CASEY, Steamship General Passenger Agent, Winnipeg, Man.

CANADIAN PACIFIC STEAMSHIPS

KOVACS LILLY

Montreali énekművész, aki mult szerdán magyar dalokat adott elő a torontói rádióban.

SZÉKELY REZSŐ

Budapesti Operaház volt tagja, aki szintén nagy sikerrel szerepelt a torontói "Budapest" műsorán.

Egész Kanada magyarsága megünnepelte március 15-ét

Országjárta hatalmas tömegek, bódólik a magyar szabadsághősök emlékének mult vasárnap és bár csupán egyes magyar településeken hozta meg a felemelő ünnepségek műsorát a táviró és a repülőposta, könnyen fogalmat alkothatunk magunknak arról a szívvel feltöltött lelkesedéssel, ami a március 15-iki ünnepségeket jellemzi.

Torontói, Hamilton, Welland és Keltanada többi magyar telepe szintén ünnepi keretek között emlékezett meg a magyar nép felszabadítóinak érdemeiről, részletes tudósítás azonban csupán Windsorról érkezett be lapra az előtt. Rev. Matty János távirata szerint a katolikusok ünnepsége fényesen sikerült. A himnusszal kezdett és a szózatot végzett műsort Molnár Zoltán konferálta végig, míg legkiemelkedőbb számokként Tóth Erzsike szavalatát, valamint Stomptestvérek énekcsámát kell kiemelni.

Szabadság, egyenlőség, testvériség nem üres szavak de nagy horderejű, mélyreható és szent tartalmu fogalmak s magában megváltónkban értést várt ténylek. Nem mondotta, hogy testvérek vagyunk, hanem megmutatta, hogy testvérdűnk, nem mondotta, hogy egyenlők vagyunk, hanem vállunk egyenlő lett a nép elnyomóival szembeállít, azt nem mondotta, hogy szabadok vagyunk, hanem megmutatta, hogy az életben minden nekünk joga van érvényesülni.

Tehát a szabadság, egyenlőség és testvériség nem lázadó találmánya, hanem az emberré lett Krisztusé.

A windsori reformátusoktól sajnos nem érkezett lapárta előtt beszámoló, azonban a Papp János László evangélikus repülőpostai tudósítása szerint az evangélikusok hatalmas műsorral ünnepelték a nap emlékének. A műsort megelőző istentiszteletet Papp János vezényelte. A "Lelkedbe néz magyar" című költeményt Veress Sándor mondotta el megráns erővel, ugyancsak ő kísérté trombitán a férfiak és gyermekkarok által nagy sikerrel előadott magyar dalokat is. Az ünne

pi beszédét, Kelpp Miklós tartotta, míg a "Talpra magyar" Kellp Ica szavalta el mélyen átérve. A köszönet a himnusszal és a szózatot kivül régi egyházi dalokat is énekelte, míg a szívvel szóló zárbeszédet Papp János László tartotta a nők nevében.

Winnipeg magyarsága a Little Theatre-ban tartotta meg a március 15-iki ünnepséget, mintegy 500 főnyi közönség jelenlétében. Schebeck J. István konzul vezetésével megjelent a külképviselet tisztviselői karja is, sőt Kresz Géza országos megbecsült és kiváló torontói magyar hegedűművész is ott foglalt helyet a közönség sorában. A mult számunkban már részletesen ismertettük a sor mindenesetre szereplője derekán megálta helyét s ennek tudhatóra, hogy a közönség mindenesetre szívesen tapasal jutalmazta a fardhatatlan közreműködőket.

Az első szavató, Varga Károly, a többiek is dicséretre való tűzrel adott elő Petőfi "Talpra magyar"-ját, majd a kis Hinkel Ottó gyönyörködött a közönséget egy magyar, német és angol költeménnyel. Rémal Julius tökéletes beszédművészetével mondta hazafias verseket. Mrs. Elma Kennedy Brown angol tanárnő néhány magyar szóval üdvözölte a gyűlést, majd pedig a "Kanadal Magyar Ujság" számára Budapestről írt angol költeményét adta elő. Hinkel Sándorné énekesnője után Urbán Károly szavalt talpraesetten egy büzdítő költeményt, mely után lapunk szerkesztője méltatja a nap jelentőségét.

A kis Ströbl Józsi zongorakísérete mellett Varga Károly nótáját énekelte el, majd pedig Molnár Gyulát szavalt a Petőfi "Egy gondolat bánt engemet" című költeményét. Lukács Klára, aki a himnusz és a szózatot is kísérelte, mély érzéssel adott elő magyar népdalokat zongorán. A műsor egyik kiemelkedő száma ezután a "Csillagok találkozása" című ünnepi játék volt Urbán Károly rendezésében, a Gyulay házaspár, Keller Annus, Pekete Terus, Pizere Rezső, Richl József valószággal remekelt a oadóó játékkal színezte a terre vitték a darabot.

A kis Farkas Imi szavalt ezután, majd pedig Varga Károly adott elő "Kítárom a két karomat" és a "Rákóczi nótá" című dalokat Istvánffy Zoltánné zongorakíséretével. Ifj. Kullistván lelkes szavalata után Payerle Akos mondotta el Kosza Andor jelképes melódrámáját, a "Carthagói ha magyar" című költeményt, melyet Mihályfi István kísért zongorán. Lukács Sándor zárószavai után a felemelő ünnepség a "Szózat" és a "God Save the King" éneklésével ért véget.

AGYONGÁZOLTÁK A GANDHI-IMÁDÓKAT

Mióta Mahatma Gandhi hívóú forradalmi vezér kiszabadult a börtönből, számtalan esetben tartott már négygyűléseket, melyen a helyzetet ismertette. A szentnek tartott fakirt azonban mindenesetre hindu látni akarja és ennek tudhatóra, hogy a rettenetes tolongásban rendszerint többen esnek áldozatul.

Legutóbb is Ahmadabad városában százezernyi tömeg tolongott a szabadsághős lakása előtt és Gandhinak végül is beszélnie kellett. A messzebb levők is látni akarták azonban a csonttáaszott profétát és így akkora tolongás keletkezett, hogy ennek ismét egy asszony esett áldozatul. A rendőrség és katonaság elyből nem avatkozik az ilyen gyűléseken a rendő

fenntartásba, amely így kizárólag az ugynevezett kongresszus tagok vállaira hárul.

Az indiai politikai helyzet időközben szintén súlyosabbra fordult, amennyiben Gandhi sem talált olyan egyöntetű támogatóra, mint amikor az angolok elleni harcot hirdette. Másrészt pedig Angliában a konzervatívok állítólág nem hajlandók résztvenni a második kerekasztal-konferencián, amely Indiának kanadal mintára függetlenséget biztosítana és amelyre állítólág Gandhi is beigérté megjelenését.

Óriási földcsuszamlás Franciaországban

Évszázadok óta nem volt példa olyan nagyarányú földcsuszamlásra, mint a mult hét végén Franciaország Bellecombes-ávoice vidékén. Többnapos felhőszakadás okozta az elemi szerencsétlenséget, amely egész falvakat döntött romba és évszázados fákat söpört el utjából.

Egész hegyorások fordultak az Isere folyó medrébe, részben eltorlaszolván és irányából kitértvén a folyót. Több század utaszkatonát küldtek a veszélyeztetett területekre. A ploniorok sokhelyütt robbantásokkal igyekeztek megbontani a földcsuszamlás erejét, azonban még így is tizenegynéhány községet kellett kiüríteniök, nehogy a lakosság ott pusztuljon a néhány óra múlva gyufakatalányként darabokra törött épületekben.

LELŐTTÉK A VANCOUVERI BANDITÁT

Mult számunkban jelentettük, hogy a vancouveri Oakalla fegyverből megszökött két rovtomultu fegyenc, akik a nagy sietségben összevont rendőrkordon ördögös ügyességgel vágják magukat keresztül és eltűntek a hatóságok szeme elől. Péntek, 13-ika azonban tényleg szerencsétlenséget jelentett számunkra, amennyiben feljelentették rejtekhelyüket.

Vancouver egyik külvárosának, Burnabynak határában két gyanús megjelensű csavargót láttak a favágók az erdőben. Ertesítették a rendőrséget és Devitt rendőrfőnök maga szállt ki két közrendőrrel a helyszínre, miután az erdő sűrűjében meglátták a két börtöntöltelék gyanúsítottakat. Nem is csalódtak, miután az erdő sűrűjében meglátták azt a lopott autómobil is, amellyel megszökött a két jómódár.

Nemzetközi gabonatermelő-szövetség mentheti csak meg a kanadai gazdák érdekeit

A United Farmers of Canada saskatchewan osztlányának volt elnöke George Williams mult szombaton Newyorkból Rómába utazott, hogy résztvegyen a Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet ülésén. Hajórázállása előtt órákhosszat tárgyalt Aaron Sapiroval, a szövetkezeti értékesítés világszerte ismert szakértőjével.

Távútasok Williams kijelentette az újságírók előtt, hogy csak mint vendég fog megjelenni a római konferencián, hogy ha arra kerül a sor, tájékoztathassa más nemzetek képviselőit a kanadai gabonatermelők helyzetéről. Szerinte csak az segítene a kanadai farmereken,

A puskával felfegyverzett Devitt rendőrfőnök annyira megközelítette a szökött fegyencet, hogy szavát hallhatták majd pedig harsány hangon kiáltotta oda nekik, hogy adják meg magukat a hatóságoknak. Az addig élénken társalgó két bandita erre egyszerre elállgotott. A második felszólításra pedig lövés volt a válasz.

Az egyik fegyenc revolvergolyója ott süvített el Devitt rendőrfőnök fölé mellett, aki erre vállára emelte puskáját s egyetlen lövéssel leterítette McDougall banditát. Társa tovább folytatta a lövöldözést, azonban a rendőrök következő lövésére feltartott kezekkel ugrott elő, miután haladókló társát szeretne volna megmenteni az életnek. Hiába szállították azonban a legközelebbi orvoshoz McDougallt a rendőrök, a hányatott életű ember még utközben kiszvedett.

ha a világ legnagyobb gabonatermelő államai: Kanada, az Egyesült Államok, Argentína, Ausztrália és Oroszország gazdasági szövetségre lépnek és közösen szabályozzák a termés piacrabocsátását.

Arra a hírre, hogy a saskatchewan kormány 100 százalékos poolt fog ajánlani a helyzet megoldásául a legfelsőbb bíróságnak — Williams megjegyezte, hogy erre már régen szükség lett volna és még mielőtt június folyamán eziránt meg fogják kérdezni népszavazás útján a farmereket, már valószínűleg nyilvánkozni fog a felsőbírósság is ebben az országos fontosságú kérdésben.

ELETMENTÉS ÉSZAKON

Manitoba északi világának gőcpontjáról jelentik, hogy ismét regénybe illő körülmények között mentettek meg egy emberéletet a repülőök. A The Pastól mintegy 150 mérföldre levő Nelson House vidékén eltűnt egy vadfogó. Társai napokig kutattak kutyaszánon utána, míg végre megtalálták súlyos betegén.

Nagy sietséggel szállították be Nelson House-ba ahonnan repülőgépet kértek The Pasról. Az állami térképező és erdőtüzelő repülőosztag egyik gépét azonnal utnak is indították és ha sikerül az orvosi tudománynak az élet-halál között lebegő trappert megmentenie: ugy ez kizárólag a repülőök érdeme lesz.

ÉRDEKES VÉLETLEN

A Kanadába érkezett új francia követ, akinek titkos megbízatásáról már mult számunkban megemlékeztünk, máris átvette hivatalát. Ez alkalommal jegyezték meg az újságok, hogy Arsene Henry felesége abból a családból származik, amelynek egyik sarja, Marquis de la Barre évszázadokkal ezelőtt Kanada kormányzója volt a francia uralom alatt. Sokkal szomorúbb az a véletlen, amely Henry nagy követ családjában történt. Ugyanis amint kanadal földre léptek, egy táviratot kézbesítettek, mely 83 éves atya haláláról számolt be.

MINDEN KANADAI MAGYAR TUDJA, HOGY A KANADAI HIREKET LEGELŐSZÖR A KANADAI MAGYAR UJSÁG KÖZZÖLI AZ ÖSSZES MAGYAR LAPOK KÖZÜL — BEKÜLDTE MÁR ELŐFIZETÉSÉT?

Robin Hood FLOUR

Jobb kenyeret, tésztát és süteményt ad

Melegük van a kormányoknak

A közelmúlt napok folyamán három világrész lakosságát tartotta izgalomban kormányai sorsa. Elsősorban is Angliában függött nagyon is gyenge hajszálon a MacDonald kormány élete, amikor arról volt szó, hogy miért kap a bányászok és a vállalatok közötti vita bírálta tizezer dollárral több fizetést egy évben, mint maga a — miniszterelnök. Végül is sikerült MacDonald munkáspárti miniszterelnöknek meggyőznie a képviselőház egy részét, hogy erre az állásra olyan ember kell aki semmiképpen sem vesztegethető meg. Azonban még így is csupán öt szavazattöbbséggel mentette meg a parlament a munkáskormány

életét, miután az ellenzék 168 szavazatával szemben MacDonald csak 173-at tudott kapni. Ausztráliában hasonlóképpen súlyos volt a politikai helyzet és Scullin miniszterelnököt szintén csak öt szavazat mentette meg a végzetesnek vélt péntek, 13-án. Ott is arról volt szó, hogy a fizetéseket vágják le, viszont egyes bizalmi állásokban Scullin szerint feltétlenül szükséges, hogy független legyen minden befolyástól az állam tisztviselője. New-Zealand volt a harmadik állam, amely kormányválság előtt állott a mult héten és Forbes miniszterelnöknek sikerült 30 szavazattal bizalmat kapnia.

MEGNYERTE A MAGYAR A KARTÉRITÉSI PÓRT

Murányi Mátyás saskatoon honfitársunkat még 1929 november 9-én súlyos szeféncsűlenség érte. A Vallance autóvarozó társaság Winterlik sofőr által vezetett teherautómbilja ugy odaszorította a cserepet felrakó Murányit a vasuti kocsihoz, hogy szegény munkás testvérdűnk fájdalmas sérüléseket szenvedett.

Mult szerdán tárgyalta a saskatooni törvényesék az ügyet, melynek során a Vallance Carriage Company, illetőleg annak softőrjét gondatlanság címén el is marasztalták. Az ítélet sze

rint Murányi Mátyás 605 dollárt kap általanos s 165-t külön kártérítési címén, a Smith építési vállalkozó ellen beadott vádat azonban elejtették.

KANADA NAGY SIKERE BUENOS AIRESBEN

A most megnyitlt argentinai világgéllításon a távirati híradások szerint az egyik legkikerültebb gyűjtemény a kanadaiaké. A juharsávekkel díszített kanadai kiállítási csarnokban rengeteg áruminta mellett ötvenezer dollár értékű képet állított ki a kanadai kormány, bemutatván az északi birodalom minden jellegzetességét.

Leszállított áru TERTI JEGYEK NEW YORKBÓL BUDAPESTIG és vissza, Hamburgon át 3-ik OSZTÁLYON \$163 (U.S. adó külön) A FENTI ÁR JELENLEG ÉRVÉNYBEN VAN AZ ÖSSZES HAJÓINKON HAMBURG-AMERICAN LINE 274 MAIN STREET, WINNIPEG

A Kanadai Magyar Ujság angol leckéi

100. LECKE Thank you very much Sir. Thank ju veri mács szór. I hope you will favor us again. Aj hóp ju vill févör asz egen. I should like, also, to see some neckties. Aj sud lájk, alszó to szí szam nektájsz. This is a pretty tie. Disz iz e priti táj. Yes, it is. I will take it. Jesz, iz iz. Aj vil ték it. Give me also two collars. Giv mi alszó tu kalersz. What size do you wear? Vat szájk du ju ver? Sixteen and a half. Silksztin end e hef. Where could I buy a hat? Ver kud aj báj e het? You want to buy a hat? Ju vant tu báj e het? Let me have a nice hat. Let mi hev a nájsz het. Do you want a stiff or a soft hat? Du ju vant a sztiff or e szaft het hat? Show me a soft hat. Só mi e szaft het. What is the price of this umbrella? Vat iz di prájsz av disz ambrella? Two dollars. Tu dalórsz. I would like to have an overcoat made. Aj vud lájk tu hev en óverkót méd. How do you wish the overcoat? Hau du ju vis di óverkót? It may be made loose, and have two inside pockets. It mé bi méd lusz, and hev tu inszájd páketség.

HUSVÉTI PÉNZÉT AZ ÓHAZÁBA OLCSON, GYORSAN, PONTOSAN KÜLDJE EGYEDÜL A THE OHIO STATE BANK OF CLEVELAND EEL T: THE SPIRA STA. E BANK ÁLTAL 2207 Ontar. o St. CLEVELAND, O.

"HAZADNAK
RENDELTENLÉN
LEGY HIVE, OH MAGYARI!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSORSÁGI!"

ÚJ UTAKON AZ IFJU NEMZEDÉK

Dudapestben ismét a rémregények förtelme öntötte el az újságok lepedőjét. Egymást követették a rablások, gyilkosságok s igen magasra szökött az ugynevezett bűnhullám.

A bűnügyi tárgyalások az élet csunyább oldalát mutatták be és nagyon sokan arról elmélkedtek, hogy ime, ilyen a mai ifjúság, ilyen romlott, az erkölcsök ennyire züllöttek. Az kétségtelen, hogy ilyen is van, de szembe kell szállni azzal a felfogással, hogy általánosságban elpusztult volna az erkölcsök és a becsületes érzék kihalt volt a mai ifjúságból.

Annál bizonyos, hogy a lányok és fiúk viszonya megváltozott, nem hasonlítható össze azokkal az állapotokkal, amelyek a háború előtt uralkodtak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a háború előtt minden rendben volt, most pedig a fiatalság züllött és elvetemült. A fiatalok ma sokkal közvetlenebbek egymással szemben és a nő határozottan önállóbb, mint azelőtt volt, sőt a fiatalság nem-hogy léha lenne, hanem határozottan sokkal komolyabb mint az azelőtti generáció ifjúsága volt. Azelőtt egy helyben szunynyadt a világ, nem tudtuk elképzelni, hogy változás is lehetne.

A mai ifjúság beleszületett a bizonytalanságba. Azt látja, hogy most formálják az új világot, gazdasági problémákkal van tele a feje mindenkinek, a jövő nem olyan nyugodt és békés, mint ahogy annak idején volt. Erzi és tudja minden fiatal lélek, hogy csak akkor állhatja meg a helyét, ha rengeteg tudással és kitartással indul el az életben. A fiatal lelkek természetes érzékenységét levezette a sport. Ma már mindenki sportol, alig van olyan fiatal ember vagy leány, aki két három-

fajta sportot ne üzne. Az élet nagyon nehéz, a leányok nemcsak arra nevelődnek, hogy férjhez menjenek, hanem mind-egyik igyekszik valamilyen élet pályára is kiképezni magát. A nő nem mint a férfi támogatására utalt jelenik meg a színen, hanem teljesen egyenrangú segítőtárs akar lenni.

A fiatalság állandóan érintkezik a külfölddel. A vagyonosabb elutazik a különböző országokba, a szegényebb, a nemzetek és népek gondolkodását könyvek-ből sajátítja el. Kétségtelenül egészségesebb és becsületesebb nemzedék nő fel, annál is inkább, mert a sok felfordulás megérett benne az a gondolat, hogy csak tisztességes munkával lehet boldogulni, a szélhámosok ideje lejárt.

Csak egy baj van, de ez azután nagyon végzetes. A gazdasági helyzet igen nehéz és elsősorban a fiatalságot sújtja. Nem tudnak elhelyezkedni, és nem tudják megkeresni a kegyerüket, aránylag hosszú ideig kénytelenek a szülők támogatását igénybevenni. Nagyon sok fiatalember éppen ezért keserű és kedélytelen lesz. A fiatalság gondatlansága már régen a múlté.

A mai fiatalember nem doroból, nem léhaskodik, hanem kitarthatóan tanul. Majdnem mindig beszél néhány nyelvet és rendszerint olyan pályán keresi az érvényesülést, amelynek külföldi kapcsolatai is vannak. Nemesak odahaza néz körül, hanem kifelé pillant. A világ-háború kétségtelenül szétverte a szűk látóhatárokat. A mai fiatalság annyit szenvedett, hogy legalább ezen az egy ponton megvan ez az elégtétele. Valamit mégis csak keresett ezen a rossz üzleten.

PAIZS ÖDÖN

A kanadai madárvilág bevonult az Óhazába

Kanada ismét szerepel egy közeli madárvédelemről. Még magyar folyóiratban. Dr. szalóky Navratil Dezső egyetemi tanár "Kócsag" címmel gyönyörű folyóiratot ad ki, amelyben elsősorban az állatvédelemmel foglalkozik. Ebben a lapban hosszú tanulmány jelent meg Lloyd Hayes ottawai író tollából. A cikket angolul és magyarul reprodukálták, a címe: Madárvédelem Kanadában. Az angol szövegben két fénykép is van. Az egyik a National Park egy részletét ábrázolja, a másik pedig a Banff-be vezető autótutat mutatja be.

A magyar fordítás tulajdonképpen a nagy cikkek csak rövid kivonata. A szerző hosszasan foglalkozik a vonuló madarak életével, amelyek csak nyáron tartózkodnak Kanadában, télen pedig az Egyesült Államok melegebb vidékeit keresik fel. A leírásból megtudjuk, hogy a madarak számára sok a pihenőhely. A városok, de maga az állam is, elsősorban azonban a magánosok mindenütt pihenőhelyeket rendeznek be. Minden tartományok védelmi intézkedéseit felsorolja a kanadai szerző, azután rátér az európai viszonyok ismertetésére. Az európai ornitológiai kongresszuson döntöttek a nemzet-

eljut az összes tudományos intézetekhez és így ennek az angolul megírt magyarbarát cikk-

Magyar találmányokról hoz hirt a posta

Magyarországon mindig egy-kétséges bolondoknak tartották a feltalálókat. Amerikában azonban komolyan foglalkoznak minden találmány lehetőségével. Hamarosan eljön nálunk is az idő, amikor a magyar feltalálókat komolyan fogják venni. Azért lehet ezt ilyen biztosan állítani, mert egy pár olyan találmányról beszélnek, amelyek technikai téren nemcsak nálunk, hanem az egész világon forradalmat fog okozni.

Egy magyar ember például feltalálta a folyékony fát. Már folyóan a tárgyalások és az eddigi kísérletek szenzációs eredménnyel végződtek. Ki tudnak mindent önteni fából és így a bútorgyártás nagyon olcsó lesz.

Ezenkívül megfajították annak is a módját, hogy miképpen lehet számból papírt gyártani. Ennek nagy jelentősége van gazdasági szempontból, mert a magyar papírpapír függetlenítheti magát a külföldi cellulose nevelő nyersanyag behozatalától. Egy svéd érdekeltég hajlandó az egész tervet pénzelni s elkezdte már a mintát is. Olyan kitűnő az új papír, hogy azzal igazán mindenki meg lehet elégedve.

Hétről-hétre

Még mindig tart a cseh-magyar vármáharu, de dr. Ghyizy követési tanácsos, prágai magyar ügyvivő már megjelent a cseh külügyminisztériumban és közölte, hogy a magyar kormány kész folytatni a december ben megszakadt kereskedelmi szerződési tárgyalásokat. A cseh kormány ugyancsak kijelentette készségét a tárgyalások felvételére noha még nem döntötték afelel, hogy Prágában, Bécsben vagy Budapesten lesznek-e a megbeszélések. Hamarosan Ausztriával indulnak meg a kereskedelmi tárgyalások és sincs az sem kizárva, hogy egy időben Bécsben cseh és osztrák tárgyalásokat fognak folytatni.

A parlamentben tovább folyik a kartell törvény tárgyalása. A szónokok legélesebben osztrákok a kartellek tiltakozásait. Egy eredményt mindenesetre már van, Bud miniszter bejelentette a minisztertanácsban, hogy a szénbányák hat és fél százalékkal leszállították árait. Ez az állam szempontjából is nagy jelentőségű, mert csak az Államvasutak révén a leszállítás kapcsán másfél millió pengőt takarít meg az állam.

Májusban a népszövetségi listák nagygyűlést fognak tartani Budapesten. Magyar vonatkozású kisebbségi és revíziós kérdések ugyan nem fognak napirendre kerülni, de mindenesetre nagy jelentőségű lesz ez a látogatás, mert a külföldi vezető egyéniségek kisebbégi kérdést a helyszínen tanulmányozhatják. Ezzel kapcsolatban Budapestre érkezett Pabó de Ascarate, a népszövetség kisebbségi osztályának vezetője. A spanyol egyetemi tanár mindenképpen bennünket a többi országokhoz fűznek. A "Kócsag"

nek hatását semmiesetre sem szabad lebecsülni. —zs—n.

Van még egy csomó találmány, amelyről sokat beszélnek. Ha ilyen híreket hallunk, akkor mindig az jut eszünkbe, hogy az első földalatti villamost nálunk építették meg, viszont az első vonal ma is úgy van, mint annakidején volt. New Yorkban pedig az egész hatalmas várost a föld alatt behálózta a földalatti vasutovonal. A telefonhírmondót is magyar ember fedezte fel. Amit most a rádió útján az egész világ élvezhet, azelőtt csak Magyarországon lehetett megvalósítani. Ha már a rádióról szólnunk, el kell mondanunk azt is, hogy a magyar vonatokban olyan kifogástalanul működik a rádió, mint sehol másutt. A mi rendszerünk alapján kezdik bevezetni a vasuti rádiót Európa többi országába.

Ötlet és gondolat van itt elegendő. Ha ötletekre és gondolatokra adót lehetne kivetni, vagy a legkisebb adókulcs mellett is annyi pénze volna az államnak, hogy nem nagyon tudnánk mit csinálni vele. Ideában nincs hiány, csak sajnos pénz nincs, amelynek segítségével az álmokat valóra lehetne váltani.

legén ünnepelték, miután ellátogatott Szegedre és Sopronba is. Az állam mindent megtesz, hogy a lakosság terhein enyhítsen. A belügyminiszter most négy és félmillió pengőt törölt a főváros költségvetéséből. A főváros maga már 4.25 százalékkal leszállította a költségvetést, ez újabb három százalékos csökkentést jelent, tehát 7.25 százalékos megtakarítás a múlt évvel szemben. Főleg a személyi kiadásokat faragták le. A jövőben nem lesznek mammut fizetések. A karácsonyi pénzeket külön jutalmak és munkadíjak a városi tisztviselők számára megszüntetnek.

Érdekes, hogy a kormány minden áron ebből a pénzből akarja felépíteni az új Rökuskórházat. Budapest mindig mintaképe volt a külföldnek közegészségügy szempontjából. Itt voltak egész Európában a legszebb kórházak, de sajnos a háború s az azt követő felfordulásban nagyon elnyomorultak a viszonyok nagy erőfeszítéssel szeretnének a helyzetet segíteni és tíz év alatt akarják a kórházakat a régi színvonalra emelni.

Létszám-apasztási rendeletet adtak ki. Három államtitkár, öt helyettes államtitkár, 27 miniszteri tanácsos és 62 osztálytanácsos állást szüntetnek meg. Ezt a munkát tovább fogják folytatni. Harmadszor választották Sipőcz Jenő Budapest polgármesterévé. Sipőcz Jenő több mint tíz esztendő óta áll a magyar főváros élén. Mindenki nagyon szereti és becsüli. Valójában nem is volt ellenfele, mert Buzsáth és Berczell alpolgármesterek a szavazás megkezdése előtt visszaléptek. Csúpan a

szocialisták szavaztak fekete golyóval. Ez a tüntetés is inkább csak elvi jelentőségű volt és semmiestere szólt Sipőcz polgármester értékes egyénisége ellen.

Érdekes vendége volt Budapestnek: Giovanni, a zsebtolvajok királya Giovanni pesti születésű kiváló artista és olyan ügyes, hogy valóban káprázatos

mutatványokkal tudja elkábitani az embereket. Megjelent a rendőrségen, a főkapitányt, a detektívönköket és a főkapitány helyettesét saját szójában lop-ta meg, holott mindenki erősen figyelte. A hivatalos emberek olyan nagy reklámozást csaptak a zsebtolvajok királyának, hogy a kormányzó előtt is bemutat-hatta ügyességét.

AKI AZ EKESZARVÁT FELCSERÉLTE — A PENNAVAL

"AZ IGAZI SIKER CSAK AZ LESZ, HA IRASAIM ELKERÜLNEK MAJD A FALUSI NÉP KEZÉBE IS" — MONDOTTA SZABÓ PÁL, A MA MÁR ORSZÁGOS HIRU BIHARUGRAI FÖLDMŰVES

Szabó Pál biharugrai, 37 esztendő s törpebirtokosnak egy hold földje van, a vele közös háztartásban élő édesanyjának tiz, az éhenhaláshoz sok, a megélhetéshez kevés ez a föld. —legalább is így gondolta ezt Szabó Pál, amikor hazajött a világháború gyehena tüzeiből. Felesbe adta hát a kis birtokot és azóta édesanyjával, feleségével és két kis gyermekével a felesföld jövedelmén kívül abból él, hogy — ír. Cikket, tárcát, novellát, regényt. Egy egyszerű, fiatal bihari földműves, aki a falusi iskolán kívül csak a világháború iskoláját járta ki, de azt alaposan, mert az első mozgósítását ugyyszólván az utolsó puskalövésig odakint volt az első állásokban.

Furcsán hangzik ez a szó, hogy: ír. Mert akármilyen értelmes, nyílteszü is a magyar föld fia, azért bizony sokkal könnyebben tartja kézben a kapa-kasza nyelét, mint a — penát. Még az iskolázott embernek is mindig gyerekként az írás mestersége. Hát még aztán olyan cikkeket, novellákat, regényeket írni, amiért — pénzt is fizetnek?

Szabó Pál pedig ilyeneket ír. "Emberek" címen jelent meg az első regénye. Aki csak kezébe vette, az nem tudta letenni addig, amíg el nem olvasta. Móricz Zsigmond, a mai élő magyar írók egyik legsúlyosabb egyénisége, amikor elolvasta a regényt és megtudta, hogy Szabó Pál éppen Pesten tartózkodik, meghívta családjához az egyszerű biharugrai földművest magához ölelte és mint vele teljesen egyenrangú íróvárt mutatta be ismerőseinek Szabó Pált.

Budapestben, a Nyugati pálya udvar vártermében az "Ujbarázd" című kisgazda-lap munkatársa, Bíró Imre Boldizsár elbeszélgetett Szabó Pállal. — A békécsabai "Körösvídek" című újságban kezdtem a cikkirást. Esténként, ha a család már lenyugszik, szoktam dolgozni. Néha hajnalig is elirok. A gondolataimat folyékonyan szoktam papírra vetni, az írás nálam nem munka, hanem élvezet.

— Azért jártam most Pesten mert a Franklin Irodalmi Társulat hivatott fel; megvásárolták tőlem nemcsak a most megjelent "Emberek" című regényemet, hanem az "Ereggy, ha tudsz" című irredenta regényemet is.

— Nagyon boldog vagyok, hogy ilyen szép sikert értem el. Allig várom, hogy hazaérjek az én kis falumba és magamhoz ölelhessem az én kedves csalá-

domat; anyámat, feleségemet s gyermekemet. — Aztán pedig azonnal munkához fogok; leülök a kalamárisom mellé és megírom azt a regényt, ami már régen itt magtagál a fejemben: Dózsa György regényét több kötetben.

Sokáig elbeszélget Szabó Pál Elmondja, hogy nagyon tetszik neki Budapest, de azért fel nem cserélné a kis faluját a fővárossal semmi pénzért. Bucsuzáskor szinte elérzékenykedt hangon szól:

— A fajtámról akarok dolgozni. Örülök a szép sikeremnek, de az igazi siker csak az lesz, ha írásaim elkerülnek majd a falusi nép kezébe is! És ha a jó Isten megengedi érem, hogy végre az én fajtám, a koldusbotra jutott magyar is boldoguljon.

— Nadesna Konstantinova, — így szól a minap Krupskaja asszonyhoz Stalin — ha ön tovább is kritizál minket kénytelen lesznek másvalakit kinevezni Lenin özvegyének. Egy mondat az egész anekdota, de hűségesen visszatükrözi a szovjet diktatura minden ferdeségét.

TAVGYALOGTAS — KUBIKOS TALICSKAVAL

Szentesről jelentik: Egy szentesi kubikos fiával munkakeresés közben elvetődött Pécsre, ahol valamilyen városi munkát kaptak. Négy hét múlva est a munkát megszüntették, így azután apa és fia kereset nélkül maradt. Mivel semmi reményük sem volt, hogy tavaszig munkát kapnak, elindultak Szentesre. Néhány állomást vonaton tettek meg, de mert csak kisebb utra volt vasuti költségük, gyalog folytatták utjukat. Apa és fia felváltva tolták a szerszámokkal megrakott kubikos talicskát. Hét napig gyalogoltak, amíg eljutottak Szentesre.

SZOVJET-VICC STALINRÓL

Lenin özvegye, Krupskaja asszony tudvalevően nem mindenben ért egyet a szovjet vörös cárijával, Stalinnal, akinek már sokszor borsot tört az orra alá. Moszkvában, amint egy külföldi lapban olvassuk, most a következő adoma jár szájról-szájra, természetesen csak úgy, hogy a félelmes diktátornak fülebe ne jusson.

— Nadesna Konstantinova, — így szól a minap Krupskaja asszonyhoz Stalin — ha ön tovább is kritizál minket kénytelen lesznek másvalakit kinevezni Lenin özvegyének. Egy mondat az egész anekdota, de hűségesen visszatükrözi a szovjet diktatura minden ferdeségét.

SZÉPSÉGET ÉS BÁJT
ÜDE ARCOT ÉS HÓFEHÉR KEZEKET
NYER RÖVID IDŐ ALATT AZ, aki a BOLGAR-féle
LILIOMCSOKROT
használja, mely négy szerből: Lilliom Krémből, Szappanból, Lilliom Tejből és fehér vagy rózsaszínű Puderből áll. Pattanást, szeplőt, ráncokat és minden bőrtisztatlanságot varázsszerűen eltüntetnek. — Mind a négy szert postán bárhová bérmentve küldjük használati utasítással \$2.10-ért.
INTELEM! Sokan hamisítják a szereket, tehát vigyázzunk és mindig csak a valódit rendeljük meg ezen a címen:
Vörös Kereszt Patika
8901 BUCKEY ROAD, N. CLEVELAND, O.

MOLNÁR GYULA
MAGYAR ÉTTERME SZALLÓDÁJA ÉS BILLIARD TERME
700 Main St. Telefon 25 187 WINNIPEG, Man.

MAGYAR
BILLIARD-HALL
MONTREAL-BAN
1603 St. Lawrence Blvd.
SZIVES PARTFOGAST KER
VARGA JÁNOS

Az egyetlen magyar gyógyszer-tár egész keletkanadában
ahol magyarul beszélnek s óhazában képzett gyógyszerés ad tanácsot ad tanácsot és csinálja meg az orvoságot
I. ROTHBART
gyógyszerész és vegyész
594. Dundas St. West. TORONTO, ONT.
DITJALANUL ADUNK TANÁCSOT, HA FELKERES VAGY IRI!
POSTAI RENDELÉSEKET PONTOSAN KIKÜLDÖNK!

Kanada Magyar Ujság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont. Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 23747.

Szerkesztő: **BACSKAI P. BELA** Editor

Nagyobb hirdetések árát kívánatra szívesen küldjük a kiadóhivatal.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Kanadában 1 évre \$3.00, Félévre \$1.50 KÜLFÖLD \$4.00
Subscription in Canada 1 year \$3.00 half year \$1.50
To foreign countries 1 year \$4.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Hírom-
sori közlés \$1.25. Két napig a Money
újságban vagy bármelyik a kiadóhivatal.

ELADÓ 160 hold erdő, pár ezer kord
tűzfával és papírfával, valamint egy
ezer kordra való box-fa. 10 hold ka-
száló és 10 hold könnyen szántható
jó föld. Szép 4 szobás nagy ház. Ár
600 dollár. Pannonia telephely és ke-
reskedelmi társaság 621 Main St. Win-
nipeg, Man. 11-13

ELADÓ Mőrgalmu ujonnan berende-
zett 7 szobás burdíngáz betétség
miatt. 359 Alexander Ave. **POCZIK**
Gyula, Winnipeg, Man. 10-2

INTELLIGENS övegyasszony far-
mer-társat keres. Intelligens övegy-
ember egy 14-17 év körüli leánnyal
éldnyben részesül. Kell, hogy néhány
ezer dollárral rendelkezzen. Értele-
mes, ocséletes és megbízható legyen
Leveleit "Farmer" jelleg alatt a
kiadóhivatal továbbítja, 375 Hargrave
St. Winnipeg, Man. 10-2

ELADÓ FARMOK: Nagyszerű egyhá-
latunk és kitűnő fekete földünk meg-
engedik, hogy óhazai módra mindent
termeljünk. Telepjen meg ön is
késztünk, ahol lehet boldogulni. E-
mo és Fort Frances gyár-vasosok kö-
zében a következő farmok eladóak:
160 hold \$2300, 160 hold \$1500, 160
hold \$1700, 154 hold \$900, 160 hold
\$1200, 160 hold \$1000, 160 hold \$1300.
Ezek a farmok épületekkel fel van-
nak szerelve és 4 mérföldön belül es-
nek a városokhoz. Az ár egy-harmad
része készpénzben, a hátralevő évi 50
részletben 7% mellett fizetendő.
Bővebb felvilágosításért jöjjen el sze-
mélyesen vagy írjon az alábbi címre:
JOHN DEMETER, Stratton Ont. 7-19

KÜLDJÖN be \$1-et egy font díjmen-
tesen szállított különlegesen finomra
vágott cigarettadoboznyért, avagy 50
centet egy tucat díjmentesen postára
adott "Modiano" eredeti magyar ci-
garettapapírrért. **CALGARY TOBACCO**
Co. 434 8th Ave. East, CALGA-
RY, ALTA. 8-20

KERESEM B. Visszó János sárospa-
táki illetőségű és Moray István tisz-
ánászkai illetőségű barátaimat. Ké-
rem őket vagy a róluk tudókat érte-
síteni J.J. 621 Main St. Winnipeg
Man. címen. 12-3

Kiadóhivatal üzenetei

A jövőben a beküldött előfizeté-
ket egy csetes levelezőlapon fogjuk
nyugtázní melyre csak a címet írhat-
juk. A lejárat új dátumát mindenkor
a címszalagon jelezzük.

Kérjük olvasóinkat kísérjük figye-
lemmel a címszalagot, mert ez mutat-
ja hogy lapjuk jól van címszve vagy
sem tovább, hogy a lap mikor jár-
el.

Több honfitársunktól kaptunk pa-
naszos levelet, hogy lapját nem kap-
ja késhes pontosan. A panaszok kü-
lönbözők de végeredményben mindig
kimutatható hogy a dolog nem a mi
hibánkon alapszik. Abban a remény-
ben, hogy olvasóinknak segítségére
lehetünk a következők kívánjuk fi-
gyelmüket felhívni:

Ha lapját nem kapja rendszer időbe-
re, először a helybéli postahiva-
taltan érdeklődjék. Tudja meg hogy
érvényes érkezett újságja vagy nem
talán más vitte el.

Ha új helyre érkezik, igyekezzék
megismerkedni a postán és mond-
ni meg hogy újságot is vár.

Mindenki járassa pontos címre
postáját. Nagy városban ueca és há-
szám nagyon fontos. A néki postá-
kon "BOX" szám vagy munkaadój-
néve szintén megkönnyíti a kézbesi-
tést. Egyes vidékeken a várostól
messze eső utakon is kihordják a pos-
tát. Az ilyen címek "R.R." betűkkel
és az ut számmal vannak jelezve az
uton felállított szekrényen pedig a
főbírtokos neve van. Itt különösen
fontos a gazda neve, mert ha ez
hiányzik a kihordó sokszor nem tud
hatja kivel hagyja és így tévesen ké-
besíti az újságot.

A kiadóhivatal minden előfizető
lapját pontosan kiküldi. Ha tehát a
helybéli postahivatal válasza nem
kielegítő, azonnal jelentse panaszát a
Kanadai Magyar Ujság kiadóhivata-
lának. Ne várjon hetekig vagy hóna-
pokig. Leveleiben jelezze régi és új
címet. Szíveskedjék tisztán és olvas-
hatóan írni a saját érdekében.

Hauser Sebő
MAGYAR BORBÉLY
216 Alexander Ave.
WINNIPEG, MAN.

BAJA VAN A GYOMRÁVAL?

Ha önnök rossz az emésztése, sa-
ványu a gyomra, böfög, ha duzzadt
és gázokkal van tele a gyomra és be-
lel, gyakori fejfájása van, hányinger
és hasonló kellemetlen rendellenes-
égek bántják gyors enyhülést fog-
találni Nuga-Tone használata által a
új örömeiket fog találni az életben.

Nuga-Tone a legfinomabb orvoss-
ágokból van összedalítva, amelyek
pus pros vért fejlesztenek, erősítik
és edzik az elgyengült emésztési szer-
veket és új erőt adnak a rendetlenül
működő szerveknek és a kimerült a-
degeknek. Nuga-Tone gyorsan eny-
híti a vesé és hólyagbántalmakat.
Szabályozza a belek működését, meg-
szünteti a székrekedést, elűzi azt a
fáradt, kimerült érzést, mely álmat-
lanul elaltított éjszakák után mutat-
kozik azáltal, hogy nyugodt és friss-
ítővé teszi az alvást. Nuga-Tone az-
által ideál elő ezeket a hatásokat,
hogy megszünteti a betegségek okozta
betegség-felgyűlést és elgyengült mér-
sektől és edzi és erősíti az összes
szerveket és azok működését.

Ön vehet Nuga-Tone-t mindenütt,
ahol orvosságot árulnak, s ha nem
volsa ott raktáron, ahol ön vásárolni
szokott kérje, hogy rendeljék meg
részére a nagyban árusítottól.

**MERT OLVASSA ÖN A KANA-
DAI HIREKET TÖBBHETES
KÉSSÉSEL MÁS LAPOKBÓL?
FIZESSEN ELŐ A KANADAI
MAGYAR UJSÁGRA**

ALEX'S MEAT MARKET
Magyar hentes üzlet
642 Logan Ave Winnipeg, Man.
(a Market Street közelében, va-
lamint 460 King St és Dufferin
Ave. sarkán.)
Raktáron tart friss sertés, mar-
hahúst, óhazai minőségű kol-
bászárkat, füstölt szalonnát, há-
jat, zsírt, tojást, edes nemes nap-
rikát. Nagyobb rendeléseket
házhöz, vidékieket Manitoba te-
rületére utánvéttel (C.O.) szállí-
tjuk. Szíves pártfogást kér-
ZEMNICZKY ELEK tulajdonos

Star Meat Market
315 Logan Ave. WINNIPEG.
TRINÁCZ BÁLINT
tulajdonos.

**A LETHBRIDGEI VONOS
ZENEKAR**
eztől ajánljuk vidéki mulat-
ságokra. Játsszunk magyar és
angol darabokat. Prima: Bili
István, cimbalmos Bíró János,
kontrasz Walentin Bálint, magy-
bőgő a Régi. Címünk: Magyar
Utthon 406-4 Ave. South
LETHBRIDGE, ALTA.

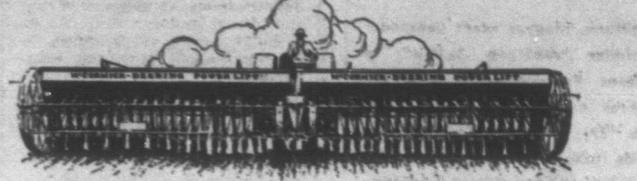
WINDISCH JÓZSEF
hajójegy, pénzküldési és telepítési
irodja Saskatoon, Sask.
P.O. Box 1630 Birks Bldg 417.
CSALÁDJÁNAK beutazási enge-
délyt megszerzem, hajójegyét
itt megveheti. —PÉNZKÜLDÉS
nagyon jutányos áron bárholva.
**FELSZERELT ÉS FELSZERE-
LES NELKÖLI FARMOK** eladá-
sát eszközöl.

SZARKA JÓZSEF
üzletében magyar pipa és
cigaretta dohány, papír
kapható.
A Kanadai Magyar Ujság
ügynöke előfizetéseket,
hirdetéseket, kerestéseket
felvesz a lapzámára.
MAGYAR OTTHON SZALLODA
406-4. Ave. South
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

LUKACS LAJOS
TELEPÍTÉSI IRODÁJA
10617-97th St. Phone 21 256
EDMONTON, ALBERTA,
Pénzküldést legjutányosabb díj-
szabás mellett gyorsan eszkö-
zöl. Kérjen árjegyzéket. Albe-
ta legjobb fekvésű farmjai ná-
lam kaphatók. Hajójegy rész-
letfizetésre is. Beutazási enge-
délyt beszerz családja részére.
A Kanadai Magyar Ujság kép-
viselője; előfizetéseket és hír-
téseket felvesz, címváltozásokat
eszközöl.

KONZULI KERESTETÉS
Felkérem az alant felsoroltakat,
hogy saját érdekében mielőbb kö-
zöljék címüket az ululról m. kir.
konzulatussal.
Molnár Mihály Keresztespüspök,
Schwartz Flórián Gara, Csuepez Já-
nos Jásd, Mogyorósi László régi cí-
me: Spencea Bridge, B.C., Reckli
Pál régi címe Acme, Alta, Lechner
Gyula Him, Csabai József és neje
szül. Szabó Borbála, Nagy Sandor ré-
gi címe Box 514 Yorkton Sask. Nagy
V. Sandor régi címe St. Brieux Sask
Wagner Henrik Keszöhidékgut.
10-12
Magyar Királyi Konzulátus
Royal Hungarian Consulate
625 Royal Bank of Canada Building
WINNIPEG, Man.

A gazdasági erőgépek Megnövelik a magyar gazda termését

McCormick-Deering "Duplex" gabonavető-
gép megkészezezi az egy nap alatt elvégezhe-
tő munkát. Ezen elrendezés szerint két egyenként 20,
24 vagy 28 soros vetőgépet huz a traktor egy külön-
leges kapcsolóberendezés segítségével. Így 41, 49 vagy
57 sort vethet egy menetben a farmer s nemcsak egye-
nesben, hanem hepe-hupás talajon és fordulókban is
kitűnő eredménnyel.

A McCormick-Deering gyártmányú 15 lóbas ta-
lajhengerlők a legalkalmasabbak arra, hogy egy szá-
raznak igérkező esztendőben biztosítsák a termést.
Egy ilyen "packer" külön erre a célra szerkesztett kap-
csolóval közvetlenül a McCormick-Deering 15-30 ló-
erős traktor által vont 28 soros vetőgép mögé akaszt-
ható. Ezáltal betakarja a szemet gondoskodik a ko-
rai csirázásáról és megóvja a talajt a kiszáradás ellen.

**Tekintse meg a fenti gépeket
a legközelebbi
McCORMICK-DEERING
ügynöknél**

**INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
OF CANADA LTD.**
HAMILTON CANADA
Western Branches—Brandon, Winnipeg, Man., Ca'gary,
Edmonton, Lethbridge, Alta., Weyburn, N. Battleford, Regina,
Saskatoon, Swift Current, Yorkton, Sask.

McCORMICK-DEERING
RAYMOND és környékén, ahol CUKORRÉPA, DOHÁNY
és mindenféle kert vetemény megterm, akar földet
venni.
CSALÁDJÁ, vagy ROKONA részére Bevándorlasi Enge-
délyt akar beszerzeni,
HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar küldeni
SZEMÉLYESBEN, VAGY LEVELELEGG FORDULJON
NEMEDY GYULA RAYMOND, Alberta.
P. O. BOX: 239.
MAGYAR TELEPÍTŐ IRODAHOZ.

Valódi importált
SZEGEDI PAPRIKA
fél kilós zsákokban 75 cent.
Magyar JÁTÉKKÁRTYA
75 cent
HERCEGOVINA dohány
csomagonként 15 és 25 cent
KÖNYVEK, REGÉNYEK, ELBESZÉLÉSEK, IMAKÖNYV ELCSÓ ARON
Vidéki megrendeléseknél a portoköltség külön megfizetendő!
HAJÓJEGYEK az összes vonalakra — **BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK** ingyenes beszerzése
Olcso-gyors-biztos **PÉNZKÜLDÉS** postán vagy táviratilag — **TAVIRATI DIJ CSAK 75 CENT**
jőjjen el személyesen vagy írjon könyv- és áruértesítőért, pénzküldőivért:

COLUMBIA
GRAMOPHONE LEMEZEK
darabja 60 cent
MODIANO
cigaretta papír tucatja 30 c. magyar-angol nyelvtan \$2.00
cigaretta hüvely doboza 15 c. Magyar-angol szótár \$1.00
BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK ingyenes beszerzése
postán vagy táviratilag — **TAVIRATI DIJ CSAK 75 CENT**
jőjjen el személyesen vagy írjon könyv- és áruértesítőért, pénzküldőivért:

Valódi importált
"DIANA" Sósorszesz
kis üveg 45 cent,
nagy üveg \$1.00
GREEN
magyar-angol nyelvtan \$2.00
Magyar-angol szótár \$1.00
BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK ingyenes beszerzése
postán vagy táviratilag — **TAVIRATI DIJ CSAK 75 CENT**
jőjjen el személyesen vagy írjon könyv- és áruértesítőért, pénzküldőivért:

PANNONIA
NYUGATKANADAI TELEPÍTŐ ÉS KERESKEDELMi TARSASAG
621 Main Street WINNIPEG, MAN.
KANADA LEGNAGYOBB MAGYAR KERESKEDELMi INTÉZMÉNYE

ALEX. A. KELEN
1456 CITY HALL AVENUE - - MONTREAL
PÉNZKÜLDÉSEK - HAJÓJEGYEK
BEVÁNDORLÁSOK
KÖZJEGYZŐI IRODA
Pénzküldésnél sorsolásban vesz
részt egész éven át!

PEÁK IMRE
... Ugy éreztem magam, mintha a régi csárdában ülnek, a dur-
va deszkából összetákolat padon és az X-lábu asztalra könyököl-
ve nézném a duhajkódó szegénylegényeket és a szép csaplóros-
nét, amint magát illegetve járkál közöttük.
Ábrándozásomból hegedűcincogás ébresztett fel és csak
akkor vettem észre, hogy a banda fészkelődni kezd a sarokban
— látván, hogy idegen érkezett.
Egy liter bort rendeltem nekik és megkértem őket, hogy
huzzanak valami régi betyár nótát. Nem nagyon kérték ma-
gukat, gondolván, mulató emberrel van dolguk és rákezdtek a
nótára ... Egy darabig hallgattam, de amikor már gondoltam,
hogy "lemuszikálták" a liter bort, bucsut intve feléjük, meglóg-
tam, nem a kürtön, hanem az ajtón keresztül.
Felkötöttem a Reményt, mely az ajtó mellett egy fához
kötve szundikált s eközben bizonyára kicsikó koráról álmodo-
zott, amikor még nem kellett neki a csárda ajtó mellé kötvé
lump gazdjára várakozni ...
Amikor elindultunk, hogy ismét táposuk tovább az ut-
testen lévő sártengert, még akkor is hallottam a nótát: "Kondo-
rosi csárda mellett, csárda mellett ..."

LÓHATON A VILÁG KÖRÜL
volt, mégis kételkedett. Az volt a szerencsém, hogy nálam volt
a keresztlevetem és más egyéb igazoló iratok.
Csak amikor az összes irataimat megmutattam, volt haj-
landó a kilépett láttamozni. De ezután meg minden áron rá
akart beszélni, hogy forduljak vissza, mert Oláhországon ugy
sem tudok keresztül jutni. Ha valahogy mégis átjutnék, Bulgá-
riában biztosan megakadok, mert téli időben a Balkán hegyes-
gen lehetetlen keresztül hatolni. De én mondtam: "Éppen azért
megyek erre, mert a lehetetlennek látszó dolgok érdekelnek" Ő
erre megint mondta: "De ember, gondolja meg, hogy minek
megy neki. Rumánia ellenség és majd a Regátban a fanatikus
oláhok talán képesek lesznek agyonvenni. Aztán Bulgária, a Bal-
kán-hegység, ahol az uton rablók és farkasok várják az elszánt
utast, hát még Kis-Azsia, Kurdisztán, Szíria, ahol a ruhájáért
megölik az embert ... Afrika, homoksvatag, beduinok, hőség,
malária, viperák, skorpiók stb ... Erre akar maga menni ember
— Hát nem lenne jobb ha visszamenne és lemondana er-
ről az örült tervről. — Igen szépen elmondta ezeket és végül azt
mondta: — hogyha módomban lenne, visszavitetném és egye-
nesen betétezném a Lipótmezőre.
Nagyon meghatótt ez a szép beszéd — sokban igaz a
volt neki — csak arra nem gondolt, hogy a "halál jegyeseinek"
olyan mindegy, hogy hol és mikor éri el őket a Végzet.
Amikor elhagytam a magyar vámország házikóját és kö-
zeledtem a román őrség felé, borsodzott a hátam és valami fé-
lelem fogta el lelkemet. Igen, a bizonytalanság érzése, amely
nem tudni mit rejtget. Félttem, hogy sok tortúrán kell átmen-
nem, amíg keresztül haladok a románok által megszállt Erdély-
országon, de szerencsére keresztültem a kellemetlenségeken.

DITTON A.
Winnipegben 229
Austin St alatt va-
lódí **ÓHAZAI** mű-
köszörüs műhelyt
nyitott és a legfi-
nomabb munkákat
jutányos áron vál-
lalja, garanciával.
Borotva ... 50c.
Hajnyírógép. 75c.
Ollók ... 25-35c.

EMPIRE HOTEL
10246 96th St. Telefon 25075
Jutányos árak, pontos kiszolgá-
lás, csengőszolgálat minden-
egyes szobában!

Tőzsde
Az e heti winnipeg helybeni zá-
ró árak a következők:
BUZA —
No 1 \$0.58 1/2 No 2 \$0.58 No 3
\$0.57 1/2 No 4 \$0.47 1/2 No 5 \$0.45 1/2
ZAB —
No 2 CW 28% No 3 CW 25%
ÁRPA —
No 2 CW 34% No 3 CW 25%
LEN —
No 1 N.C.W \$1.03 No 2 C.W.
\$0.99 No 3 C.W \$0.99
ROZS —
No 1 és 2 32% No 3 CW 28%

ÁLLATÁRAK

GÖBÖLY	
Jó	5.00 — 6.00
Közepes	4.25 — 4.75
Silány	3.50 — 4.00
VAGÓ MARHA	
Jó	5.50 — 6.25
Közepes	4.75 — 5.50
BIKA	
Jó	3.00 — 3.50
Silány	2.50 — 2.75
ÖKÖR	
Jó	4.00 — 4.50
Silány	3.00 — 4.25
BORJU	
Jó	8.00 — 10.00
Közepes	3.00 — 7.00
SERTÉS	
Válogatott	7.75 — 7.75
Nehéz	6.75 — 6.75
Könnyű	7.50 — 8.00
No. 1 koca	6.75 — 6.75
No. 2. koca	6.75 — 6.75
BÁRÁNY	
Jó	7.00 — 7.50
Silány	4.00 — 5.50
BIRKA	
Jó	3.50 — 3.50
Silány	2.00 — 3.00